

CARTOGRAFIES DE RESISTÈNCIA:

moviments en defensa de la
vida i el territori a Catalunya i
Llatinoamèrica

Publicat per

De l'àmbit local
al global:
reptes i desafiaments en la incidència
política local per a la protecció
internacional dels #DDHH

Amb el suport de

Ajuntament de
Barcelona

Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

Generalitat
de Catalunya

Coordinació, edició i publicació:

Reds – Red de Solidaridad para la transformación social
www.reds.org

Investigació a càrrec de:

Edna Mosquera i Raül Avilla Royo
MUTU Cooperativa
<https://mutu.coop/es/>

Disseny gràfic

Ximena Chapero
www.ximenachapero.com

El contingut d'aquesta publicació és responsabilitat exclusiva de Reds i no reflecteix necessàriament l'opinió de l'Ajuntament de Barcelona ni de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. Es permet lliurement copiar, distribuir i comunicar públicament aquesta obra sempre que se'n reconegui l'autoria i no s'utilitzi amb finalitats comercials. No es pot alterar, transformar ni generar una obra derivada a partir d'aquesta sense els crèdits deguts.

Col·lecció Local Global

Barcelona, octubre de 2025

Índex

CARTOGRAFIES DE RESISTÈNCIA	3
INTRODUCCIÓ	5
EIXOS TEMÀTICS D'ACCIÓ	6
METODOLOGIA	8
MATRIU CENTRAL DEL MAPEIG	12
MOVIMENTS EN DEFENSA DE LA VIDA I DEL TERRITORI A CATALUNYA	
Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient del Garraf (APMA)	20
Aigua és vida	21
Aliança contra la Pobresa Energètica (APE)	23
Grup de Natura Sterna	24
Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE)	25
Plataforma #StopJJOO	27
Som Aigua	28
Àgora Pallaresa	29
Aturem Hard Rock	30
Aturem la C-32	31
Defenseu Can Raventós	32
Grup de Defensa de la Natura del Berguedà	33
No Ens Vendreu la Moto	34
Pirineu Viu	36
Plataforma Antiincineració de Montcada i Reixac	37
Plataforma Moianès pel Decreixement	38
Plataforma Ribera-Salines	39
Salvem el Calamot – Aturem el Pla de Ponent	40
Salvem Éller	41
Salvem l'Empordà - Institució Alt Empordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN)	42
Salvem La Molina	43
Salvem la Platja de Pals	44
Salvem Mont Roig	46
SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet	47
SOS Costa Brava	49
Stop Agroparc	51
Stop Creuers Catalunya	52
Zeroport	53
Col·lectiu Eixarcolant	54
Vall de Can Masdeu	55

MOVIMENTS EN DEFENSA DE LA VIDA I DEL TERRITORI A LLATINOAMÈRICA

Asociación de Cabildos Indígenas del Norte del Cauca (ACIN)	60
Asociación Interétnica de Desarrollo de la Selva Peruana (AIDSEP)	62
Colectivo Madre Selva	63
Ecobarrio San Cristóbal y Manantial	65
Proyecto Fronterizo de Educación Ambiental	67
Resistencia Socioambiental Quilicura	68
Un Salto de Vida	69
Alianza Centroamericana Frente a la Minería (ACAFREMIN)	70
Colectivo Guara	72
Colectivo Oaxaqueño en Defensa de los Territorios	73
Coordinadora Ambiental La Farfana	74
Fundación Cerros Bogotá	76
Movimiento Ríos Vivos	77
Movimiento Socioambiental Comunitario – Por el Agua y el Territorio (MOSACAT)	78
Comunidad de Paz San José de Apartadó	79

CARTOGRAFIES DE RESISTÈNCIA

Aquest informe no és només una recopilació de dades. És una cartografia viva, feta de lluites, veus i territoris que, des de racons diversos de Catalunya i Llatinoamèrica, s'alcen per defensar la vida, la terra i la dignitat col·lectiva.

Les pàgines que segueixen són el fruit d'un procés de recerca col·lectiva, però també d'escolta i reconeixement. Són una invitació a mirar el territori des de baix, des de les trinxeres quotidianes on es resisteix a l'espoli, a l'oblit i a la violència estructural. Els moviments que hi apareixen no només denuncien; també proposen. No només sobreviuen; construeixen futur.

En un moment en què les polítiques de desenvolupament, l'extractivisme i l'especulació continuen amenaçant els béns comuns i la sobirania dels pobles, aquestes resistències ens recorden que hi ha altres formes de viure, d'organitzar-se i de cuidar el món.

**Aquest informe no és només un inventari.
És una brúixola teixida amb veus, lluites i
geografies que resisteixen.**

INTRODUCCIÓ

El mapeig de moviments en defensa de la vida i el territori a Catalunya i Llatinoamèrica sorgeix com una eina que vol identificar i fer visibles experiències col·lectives de resistència davant dels impactes, l'especulació territorial, el colonialisme ambiental i les polítiques de desposseïció.

El mapeig respon a la necessitat de generar coneixement compartit sobre els actors que, des de realitats diverses, defensen els béns comuns, la sobirania territorial i els drets col·lectius. A través d'aquest reconeixement també es pretén contribuir a l'enfortiment de xarxes internacionals d'acció política.

A través d'un enfocament qualitatiu, participatiu i decolonial —que reconeix els moviments com a productors de coneixement i subjectes polítics centrals— hem documentat i visibilitzat la diversitat d'estratègies, escales d'acció i aliances que configuren les seves pràctiques polítiques. El mapeig de moviments ofereix una visió global de l'actual ecosistema de resistències territorials, alhora que proporciona un retrat detallat de cada iniciativa. D'aquesta manera, les trajectòries dels moviments esdevenen referents col·lectius, capaços d'inspirar, enfortir i multiplicar altres lluites.

Aquest mapeig s'emmarca dins del programa [“De l'àmbit local al global: reptes i desafiaments en la incidència política local per a la protecció internacional dels Drets Humans”](#), una iniciativa que busca enfortir el paper dels governs locals, les entitats socials i les comunitats organitzades en la defensa activa dels Drets Humans des d'una perspectiva transformadora i global. Davant d'un escenari internacional marcat per la crisi ecològica, l'expansió de models extractius i el retrocés de garanties col·lectives, és urgent i connectar les lluites que, des dels territoris, posen la vida al centre.

Convidem a totes les persones que coneguin o participin de moviments organitzats a Catalunya, Amèrica llatina i el Carib que reivindiquen la vida i el respecte del territori per sobre de l'acumulació i l'explotació, que se sumin emplenant aquesta fitxa per a conèixer-los conèixer-nos i teixir iniciatives.

ACCEDIR A LA FITXA

Com diu Dora Muñoz de l'Associació de Cabildos indígenes del Nord del Cauca (Colòmbia):

“La defensa dels Drets Humans és la defensa de la vida i la vida depèn principalment de la mare terra, del territori”.

EIXOS TEMÀTICS D'ACCIÓ

La recerca i la classificació dels moviments inclosos en aquest mapeig s'ha basat en una sèrie de categories que permeten visibilitzar no només l'objecte de defensa de cada lluita, sinó també les seves estratègies, contextos territorials i dimensions polítiques. Aquestes categories no són compartiments tancats, sinó camps interconnectats d'acció i resistència, on els moviments poden situar-se en múltiples eixos alhora.

Amb l'objectiu d'organitzar la informació de manera coherent i útil des d'una perspectiva analítica i política, s'han definit les següents tres grans categories, algunes de les quals es despleguen en subcategories específiques:

1

DEFENSA DE L'AIGUA I DELS BÉNS COMUNS O COL·LECTIUS

Aquesta categoria comprèn les lluites que resisteixen la privatització, contaminació o sobreexplotació de recursos naturals essencials, en particular l'aigua, la terra, els boscos o els espais col·lectius. Les comunitats que formen part d'aquesta línia de resistència denuncien les dinàmiques extractives que mercantilitzen la natura i desposseeixen els pobles dels seus béns comuns.

Es tracta d'un eix transversal, ja que molts conflictes ambientals i territorials tenen com a rerefons l'accés i control dels béns comuns.

2

MOVIMENTS CONTRA MEGAPROJECTES I INFRASTRUCTURES

Aquesta categoria agrupa els col·lectius que s'oposen a la imposició de grans projectes -ja siguin infraestructures, projectes turístics o energètics- que generen impactes ambientals, socials i culturals greus. Aquests projectes sovint responen a interessos corporatius o estatals i es caracteritzen per la manca de consulta prèvia, la desposseïció territorial i la vulneració de drets col·lectius. El desenvolupament, presentat com un objectiu inqüestionable, serveix sovint de justificació per a aquests projectes.

RESISTÈNCIA A L'EXTRACTIVISME (MINERIA, PETROLI, GAS):

Inclou lluites contra l'explotació intensiva de recursos naturals no renovables, especialment en territoris indígenes, camperols o ecològicament sensibles.

Aquest model extractiu sovint comporta contaminació, desplaçament forçat i destrucció de sistemes de vida comunitaris.

ANTIGENTRIFICACIÓ I DEFENSA DEL TERRITORI URBÀ I RURAL:

Aquesta categoria recull els moviments que resisteixen la transformació mercantilitzadora dels territoris, ja sigui en contextos urbans o rurals, on els processos de gentrificació, turistificació o especulació expulsen comunitats populars, precaritzen les condicions de vida i destrueixen vincles socials, culturals, i el teixit comercial de proximitat.

En l'àmbit urbà, s'hi inclouen els col·lectius que lluiten contra:

- La substitució del comerç de proximitat per activitats orientades al turisme o al consum elitista o economia d'escala.
- La pèrdua de teixit comunitari i la invisibilització de les pràctiques culturals populars.

En l'àmbit rural, s'hi reconeixen lluites contra:

- L'especulació de terres i la conversió de pobles en espais de segona residència o turisme intensiu.
- La substitució de l'activitat agrícola per usos comercials o urbanitzables.
- La pèrdua d'autonomia alimentària i de formes de vida arrelades al territori.

En ambdós contextos, els moviments reivindiquen el dret a restar, a decidir col·lectivament sobre el territori i a preservar els sabers, relacions i pràctiques que sostenen la vida. Així, la defensa del territori no s'entén només com a defensa física de l'espai, sinó també com a defensa de la memòria, les comunitats i els projectes de futur compartits.

3

SOBIRANIA ALIMENTÀRIA I AGROECOLOGIA

Aquesta categoria recull els moviments que promouen una relació sostenible, justa i sobirana amb la terra, la producció d'aliments i la reproducció de la vida. Són col·lectius que qüestionen el model agroindustrial dominant i defensen pràctiques agroecològiques, la protecció de les llavors locals, la justícia climàtica i l'autonomia camperola. La sobirania alimentària s'entén aquí com un dret col·lectiu que garanteix el control dels pobles sobre els seus sistemes alimentaris.

METODOLOGIA

El procés de mapeig s'ha desenvolupat a partir d'una combinació de recerca documental, contrast amb actors clau i sistematització estructurada de la informació, amb l'objectiu d'identificar i visibilitzar els moviments que defensen la vida i el territori des d'una perspectiva transformadora.

→ CRITERIS DE SELECCIÓ

Per tal de definir quins moviments o col·lectius incloure al mapeig, es van establir una sèrie de criteris orientadors. Es van prioritzar:

- Organitzacions i xarxes de base, amb arrelament territorial i acció col·lectiva, que treballen en defensa dels Drets Humans, el territori i els béns comuns.
- Col·lectius amb accions documentades de resistència o incidència política, ja sigui a escala local, regional o internacional.
- Moviments que actuïn de manera autònoma, encara que articulats amb altres entitats o plataformes.

La selecció s'ha basat en la revisió de premsa, informes d'organitzacions, documentació acadèmica i recomanacions d'actors referents, tant a Catalunya com a Llatinoamèrica.

→ EINES UTILITZADES

La metodologia es va fonamentar en l'ús combinat de diverses eines de recollida i sistematització de dades:

- **Revisió documental:** anàlisi de documents públics, notícies, informes i bases de dades de moviments socials.
- **Entrevistes semiestructurades:** realitzades a activistes, lideratges comunitaris i persones referents de moviments seleccionats.
- **Fitxes de sistematització:** elaborades amb una plantilla comuna per organitzar informació clau de cada col·lectiu (localització, àmbit d'actuació, estratègies, aliances, etc.).
- **Matriu de sistematització:** eina utilitzada per al buidatge i l'organització final de la informació. Aquesta matriu ha permès tenir una visió comparativa i ordenada dels col·lectius, facilitant-ne la classificació segons les categories definides (reivindicació principal, escala, regió, mida, etc.).

→ TIPOLOGIA DE FONTS CONSULTADES

Cada fitxa amb la informació corresponent a cada organització o moviment ha estat elaborada a partir de dues tipologies de fonts. D'una banda, s'han utilitzat **fonts primàries**, en aquells casos en què ha estat possible establir un diàleg directe amb membres del collectiu mitjançant entrevistes, converses o intercanvis de correu electrònic. De l'altra, s'han emprat **fonts secundàries**, com ara informes institucionals, articles acadèmics, pàgines web, blogs, premsa digital i altres materials públicament disponibles que han permès complementar i contrastar la informació recollida. Aquest treball combinat ha garantit una aproximació rigorosa i contextualitzada a cada experiència mapejada.

MATRIU CENTRAL DEL MAPEIG

A continuació es presenta una matriu amb els principals col·lectius i moviments identificats en el marc d'aquest mapeig. Com hem esmentat, es tracta d'una selecció diversa de lluites que, des de contextos territorials i polítics molt diferents, comparteixen un compromís actiu amb la defensa de la vida, el territori i els drets col·lectius a Catalunya i Llatinoamèrica. Aquestes taules permeten **visualitzar de manera sintètica el nom i la ubicació de cada organització, la categoria en què s'emmarca la seva lluita i la tipologia de la font utilitzada** per a la recopilació de la informació.

CATALUNYA

No	Nom organització	Ubicació (Província, Comarca, Municipi)	Font	Categoria-Lluita
1	Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient del Garraf APMA	Barcelona, Garraf, Vilanova i la Geltrú	Secundària	
2	Aigua és vida	Catalunya	Secundària	
3	Aliança contra la Pobresa Energètica	Catalunya	Primària	
4	Grup de Natura Sterna	Girona, Baix Empordà, Sant Feliu	Secundària	
5	Plataforma en Defensa de l'Ebre	Tarragona, Baix Ebre, Tortosa	Primària	
6	Plataforma #StopJJOO	Lleida, Cerdanya - Alt Urgell - Pallars Sobirà - Pallars Jussà - Vall d'Aran - Ripollès, Puigcerdà - La Seu d'Urgell - Sort- Tremp - Vielha e Mijaran - Ripoll	Secundària	
7	Som Aigua	Catalunya	Secundària	
8	Àgora Pallaresa	Lleida, Pallars Jussà	Secundària	
9	Aturem Hard Rock	Tarragona, Camp de Tarragona.	Secundària	
10	Aturem la C-32	Girona, La Selva, Blanes i Lloret de Mar	Secundària	
11	Defenseu Can Raventós	Barcelona, Barcelona, Sarrià	Primària	
12	Grup de Defensa de la Natura del Berguedà	Barcelona, Berguedà, Berga	Secundària	
13	No Ens Vendreu la Moto	Barcelona, Vallès Oriental, Granollers - Montmeló - Parets del Vallès	Secundària	

No.	Nom organització	Ubicació (Província, Comarca, Municipi)	Font	Categoria-Lluita
14	Pirineu Viu	Lleida, Pallars Jussà - Pallars Sobirà - Alt Urgell - Alta Ribagorça, Cerdanya (part de la província de Lleida), Alt Pirineu - Vall d'Aran	Secundària	
15	Plataforma Antiincineració de Montcada i Reixac	Barcelona, Vallès Occidental, Montcada i Reixac	Secundària	
16	Plataforma Moianès pel Decreixement	Barcelona, Moianès, Moià	Secundària	
17	Plataforma Ribera-Salines	Barcelona, Baix Llobregat, Cornellà de Llobregat	Secundària	
18	Salvem el Calamot – Aturem el Pla de Ponent	Barcelona, Baix Llobregat, Gavà	Secundària	
19	Salvem Éller	Lleida, Cerdanya, Bellver de Cerdanya	Secundària	
20	Salvem l'Empordà - Institució Alt Empordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN)	Girona, Alt Empordà, Figueres	Primària	
21	Salvem La Molina	Girona, Cerdanya, Alp	Secundària	
22	Salvem la Platja de Pals	Girona, Baix Empordà, Pals	Primària	
23	Salvem Mont Roig	Tarragona, Baix Camp, Mont-roig del Camp	Secundària	
24	SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet	Barcelona, Barcelonès – Baix de Llobregat, L'Hospitalet de Llobregat - El Prat de Llobregat - Cornellà de Llobregat - Sant Boi de Llobregat - Esplugues de Llobregat - Gavà, Viladecans, etc.	Secundària	

No	Nom organització	Ubicació (Província, Comarca, Municipi)	Font	Categoria-Lluita
25	SOS Costa Brava	Girona, Baix Empordà - Alt Empordà, Roses - l'Escal - Blanes - Lloret de Mar - Palamós - Torroella de Montgrí	Primària	
26	Stop Agroparc	Barcelona, Alt Penedès, Gelida - Sant Llorenç d'Hortons	Secundària	
27	Stop Creuers Catalunya	Barcelona - Tarragona	Primària	
28	Zeroport	Barcelona, Barcelonès, Barcelona	Primària	
29	Collectiu Eixarcolant	Barcelona, Anoia, Jorba	Secundària	
30	Vall de Can Masdeu	Barcelona, Barcelonès, Barcelona	Primària	

LLATINOAMÈRICA

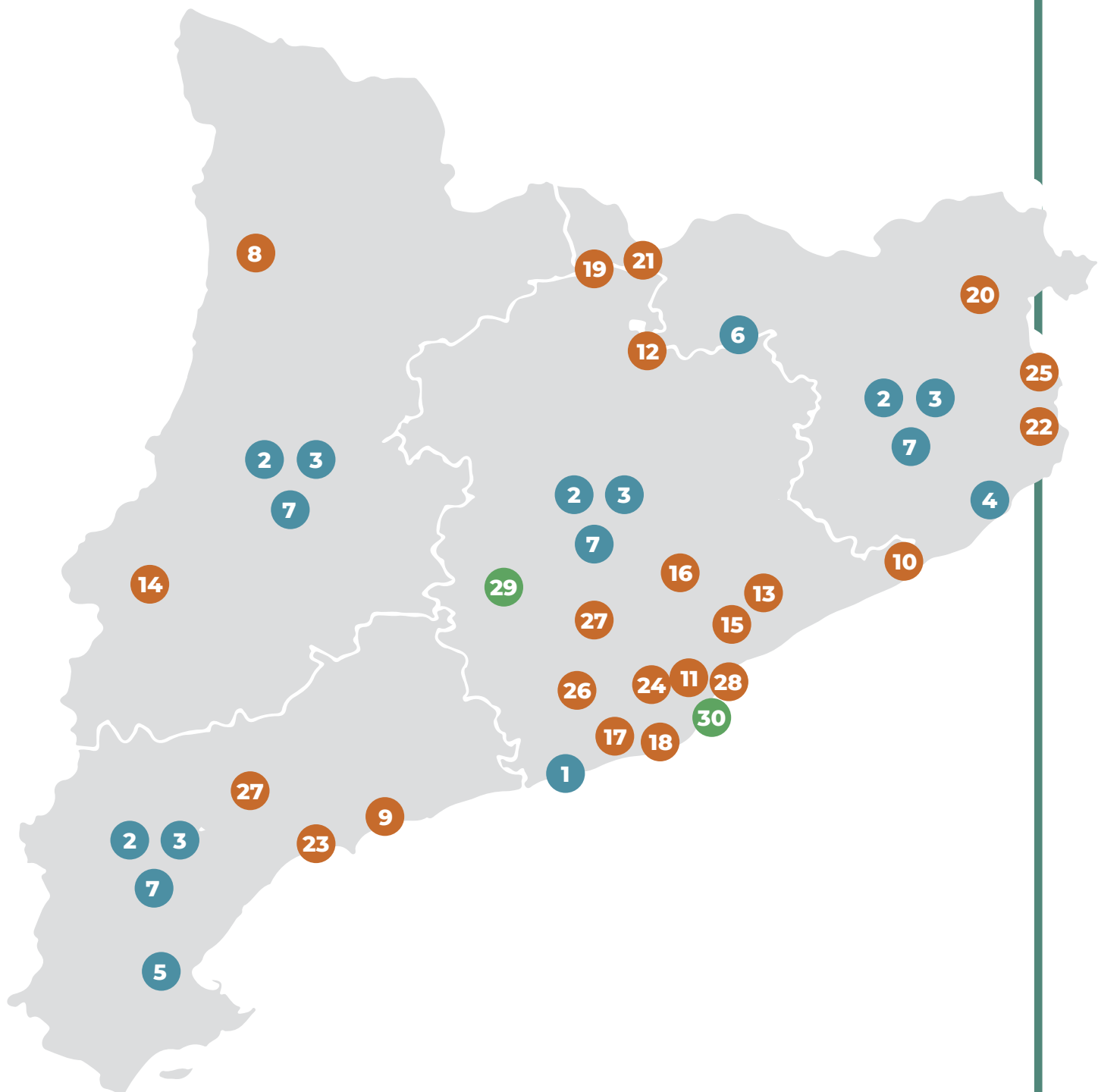
No	Nom organització	Ubicació (País, ciutat)	Font	Categoria-Lluita
1	Asociación de Cabildos Indígenas del Norte del Cauca (ACIN)	Colombia, Cauca	Primària	
2	Asociación Interétnica de Desarrollo de la Selva Peruana (AIDESEP)	Perú, Amazonas	Secundària	
3	Colectivo Madre Selva	Guatemala, Ciudad de Guatemala	Primària	
4	Ecobarrio San Cristóbal y Manantial	Colombia, Bogotá	Primària	
5	Proyecto Fronterizo de Educación Ambiental	México, Tijuana.	Secundària	
6	Resistencia Socioambiental Quilicura	Chile, Región Metropolitana de Santiago.	Secundària	
7	Un Salto de Vida	México, Jalisco.	Primària	
8	Alianza Centroamericana Frente a la Minería (ACAFREMIN)	El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua	Primària	
9	Colectivo Guara	Paraguay, Asunción	Secundària	
10	Colectivo Oaxaqueño en Defensa de los Territorios	México, Oaxaca	Secundària	

No	Nom organització	Ubicació (País, ciutat)	Font	Categoria-Lluita	
11	Coordinadora Ambiental La Farfana	Chile, Región Metropolitana de Santiago	Secundària		
12	Fundación Cerros Bogotá	Colombia, Bogotá	Secundària		
13	Movimiento Ríos Vivos	Colombia, Antioquia	Primària	 	
14	Movimiento Socioambiental Comunitario - Por el Agua y el Territorio (MOSACAT)	Chile, Región Metropolitana de Santiago	Secundària		
15	Comunidad de Paz San José de Apartadó	Colombia, Antioquia	Primària	 	

MOVIMENTS EN DEFENSA DE
LA VIDA I DEL TERRITORI A
CATALUNYA

MOVIMENTS EN DEFENSA DE LA VIDA I DEL TERRITORI A CATALUNYA

- 1 Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient del Garraf (APMA)
- 2 Aigua és vida
- 3 Aliança contra la Pobresa Energètica
- 4 Grup de Natura Sterna
- 5 Plataforma en Defensa de l'Ebre
- 6 Plataforma #StopJJOO
- 7 Som Aigua
- 8 Àgora Pallaresa
- 9 Aturem Hard Rock
- 10 Aturem la C-32
- 11 Defensem Can Raventós
- 12 Grup de Defensa de la Natura del Berguedà
- 13 No Ens Vendreu la Moto
- 14 Pirineu Viu
- 15 Plataforma Antiincineració de Montcada i Reixac
- 16 Plataforma Moianès pel Decreixement
- 17 Plataforma Ribera-Salines
- 18 Salvem el Calamot – Aturem el Pla de Ponent
- 19 Salvem Éller
- 20 Salvem l'Empordà - Institució Alt Empordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN)
- 21 Salvem La Molina
- 22 Salvem la Platja de Pals
- 23 Salvem Mont Roig
- 24 SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet
- 25 SOS Costa Brava
- 26 Stop Agroparc
- 27 Stop Creuers Catalunya
- 28 Zeroport
- 29 Collectiu Eixarcolant
- 30 Vall de Can Masdeu

CATALUNYA

Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient del Garraf (APMA)

Des de 1989

Vilanova i la Geltrú

Denunciar i presentar alternatives a les contínues agressions ambientals que pateix la comarca del Garraf

DESCRIPCIÓ

L'APMA és una entitat ecologista històrica del Garraf, creada per fer front a les agressions ambientals de la comarca. Té un paper actiu en la preservació del territori, la denúncia dels impactes ambientals i la promoció d'alternatives sostenibles.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Pressió de promotors urbanístics i sectors energètics interessats en construcció a la façana litoral i desenvolupament d'infraestructures costaneres. Han alertat específicament sobre obres com la del vial al bosc de Can Bruguera, que s'ha executat aparentment per prevenir incendis però sense considerar la pèrdua d'hàbitats de plantes i animals locals.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Conservació de la biodiversitat i ecosistemes costaners, dels espais naturals del Garraf (Parc del Garraf, litoral, rieres).
- Vigilància del planejament urbanístic al litoral.
- Cultura i qualitat de vida mitjançant educació ambiental.
- Denúncia de la contaminació i de la mala gestió dels residus i de l'aigua.

ACCIONS PRINCIPALS

- Xerrades i taules rodones sobre ús de l'aigua i restauració de praderies marines.
- Sortides tècniques per estudiar i protegir entorns naturals com Platja Llarga.
- Elaboració d'informes, alegacions i propostes a l'administració per garantir conservació i planificació sòbria.
- Participació al Consell Ambiental Municipal.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Creació d'un espai estable per al debat ambiental a Vilanova i el Garraf.
- ✓ Influència en l'aprovació de normatives i plans amb visió sostenible.
- ✓ Reconeixement públic com a actor consultiu en política ambiental local.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Manté rivalitats entre interessos econòmics i protecció ambiental.
- ✗ Demores en convocatòries com el Consell Ambiental, malgrat compromisos municipals, deixant sense resposta temes urgents com la contaminació o la gestió del patrimoni natural local.
- ✗ Tendència a prioritzar projectes macro (urbanitzacions, infraestructures, extraccions d'aigua) sense processos oberts ni participació efectiva.

Aliances: Coordinadora d'Entitats pel Medi Ambient del Garraf i La Casa Blava.

Aigua és Vida

Des de 2011

Catalunya

Defensa que la política de l'aigua i la gestió del cicle integral de l'aigua a Catalunya sigui pública, participativa i fora del mercat

DESCRIPCIÓ

Plataforma plural que agrupa associacions socials, veïnals, ecologistes, sindicats i ONGs de cooperació, amb l'objectiu de garantir el dret humà a l'aigua, com a bé comú i promoure una gestió pública, democràtica i sostenible dels serveis d'aigua i sanejament a Catalunya.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Interès de multinacionals del sector com AGBAR/Veolia i fons d'inversió, que obtenen beneficis de la privatització o gestió mixta del subministrament i sanejament; Aigua és Vida denuncia conflictes d'interessos en nomenaments a Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Protecció dels ecosistemes fluvials i dels cabals ecològics.
- Defensa del dret humà a l'aigua i al sanejament.
- Oposició a la privatització dels serveis d'aigua.
- Denúncia de pràctiques abusives per part d'empreses privades en la gestió de l'aigua.
- Defensa del dret humà a l'aigua i al sanejament.
- Promoció de la gestió pública i comunitària dels serveis hídrics.
- Remunicipalització de serveis (Aigües TerLlobregat, depuradores).

ACCIONS PRINCIPALS:

- Elaboració del "Mapa de l'aigua a Catalunya" amb dades de gestió, tarifes i estat ecosistèmic.
- Presentació d'al·legacions a plans i ordenances municipals com l'ordenança d'aigües grises a BCN, Pla hidrològic de l'Ebre.
- Campanyes de denúncia pública contra privatitzacions (ATLL, AGBAR) i conflictes d'interessos a l'ACA.
- Participació en Iniciativa Legislativa Popular ILP europea per excloure l'aigua de les lleis mercantils.
- Organització de xerrades i fòrums. Ex. "Veus de l'aigua".

Aigua és Vida

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS:

- ✓ Els seus recursos han conduït a que el Parlament europeu debati sobre el futur de la gestió de l'aigua i la possible imposició de models privatius, així com a la generació de discussions a nivell municipal, especialment entorn a la remunicipalització del servei d'aigües grises a Barcelona.
- ✓ Han intervingut en debats municipals, com l'ordenança d'aigües grises de Barcelona, i han presentat alegacions al nou Pla Hidrològic de l'Ebre.
- ✓ Gràcies al seu "Mapa de l'aigua a Catalunya" i col·laboració amb Enginyeria Sense Fronteres i AMAP, han demostrat que els municipis amb gestió pública presenten menys pèrdues d'aigua que els que tenen una gestió privada, reforçant l'exigència d'una gestió pública i eficient del servei.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Interès polític per mantenir estructures privatitzades amb beneficis econòmics.
- ✗ Resistència municipal a la participació ciutadana real en polítiques de gestió d'aigua.
- ✗ Pressions en l'àmbit europeu per limitar o qüestionar l'exclusió de l'aigua pública del mercat, afavorint la seva mercantilització.

Aliances: Enginyeria Sense Fronteres, Asociación de Municipios y Entidades por el Agua Pública (AMAP), Plataforma en Defensa de l'Ebre, Xarxa Estatal per l'Aigua Pública, Plataforma Europea d'Aigua Pública.

Aliança contra la Pobresa Energètica (APE)

Des de 2014

Catalunya

L'accés a l'energia i a l'aigua com a Drets Humans bàsics, i no com a productes de mercat

DESCRIPCIÓ

Moviment per la defensa dels drets socials que treballa per evitar els talls de subministraments (llum, gas, aigua) a famílies vulnerables i impulsar polítiques que garanteixin l'accés universal a l'energia.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Les grans empreses energètiques i les gestores de serveis (com Agbar, Endesa, Naturgy) obtenen beneficis creixents de les tarifes i penalitzacions a famílies vulnerables. APE denuncia que aquest benefici es prioritza sobre els Drets Humans.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Evitar talls de serveis bàsics (llum, gas, aigua) a persones en situació de vulnerabilitat
- Implementar comptadors socials i tarifes justes per a famílies en risc.
- Protegir persones amb dependència energètica (malalties cròniques, discapacitats).
- Alertar sobre les pràctiques abusives per part de les empreses del sector.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Aprovació de la Llei 24/2015 que protegeix habitants vulnerables del tall de subministraments.
- ✓ Evitació de més de 200.000 talls de llum i gas.
- ✓ Condemnació de pràctiques abusives per part d'Endesa i reducció de càrregues econòmiques a famílies vulnerables.
- ✓ Implementació de protocols de protecció conjunta amb Bombers que han identificat més de 3.600 casos de pobresa energètica.

ACCIONS PRINCIPALS

- Ocupació de l'oficina d'Endesa a Barcelona per exigir comptadors socials.
- Denúncia pública via mitjans i xarxes d'abusos tarifaris i processos de tall.
- Col·laboració amb serveis socials i bombers per identificar i protegir casos de risc familiar.
- Participació en processos legislatius i Iniciativa Legislativa Popular (ILP) per prevenir talls i garantir drets socials.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Resistència de les empreses a implementar models socials de comptadors.
- ✗ Falta de desplegament íntegre de protocols i garanties municipals a tota Catalunya
- ✗ Conflictes d'interès en institucions clau (ex: designació de càrrecs vinculats a Agbar a l'ACA).

Aliances: Plataforma d'Afectats per Hipoteca (PAH), Observatori DESC, Aigua és Vida, Sindicats Bombers, Enginyeria sense Fronteres, Xarxa Estatal per l'Aigua Pública.

Grup de Natura Sterna

Des de 1990

Castell-Platja d'Aro, Sant Feliu de Guíxols i Santa Cristina d'Aro

Amor per la natura, estudi i protecció del medi, sense por a denunciar si cal

DESCRIPCIÓ

Entitat naturalista amb una llarga trajectòria local dedicada a la conservació i divulgació de la biodiversitat a la vall del Riudaura. Combina el treball de camp —com seguiment de rapinyaires nocturns i construcció de caixes niu per xots— amb la defensa del mar i el litoral (denúncies per espoliació de corall vermell), activitats formatives i campanyes de neteja. Actua com a veu científica i educativa davant de l'administració i promou la participació ciutadana en la cura del medi.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRER

Pressions de sectors turístics, infraestructures costaneres i extractives del litoral (fondejos, neteges costaneres agressives) que amenacen ecosistemes marins i boscosos protegits. També la pesca il·legal i l'espoliació del corall vermell per part d'indústries o particulars de manera furtiva.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Conservació de fauna amenaçada (xots, duc, corriol).
- Protecció de la biodiversitat marina (corall vermell).
- Restauració d'hàbitats amb caixes niu àligues i ratpenats.
- Educació ambiental, neteges i formació sobre flora i fauna.
- Vigilància i denúncia d'activitats il·legals i projectes agressius al litoral.

ACCIONS PRINCIPALS

- Seguiment de rapinyaires com el duc i xot al Baix Empordà, amb censos regulars en 36 territoris i registres de fertilitat horitzontal.
- Denúncia d'espoliació de corall vermell a Port Salvi i petició d'actuació per part dels Agents Rurals.
- Organització de tallers, xerrades i sortides a la Setmana de la Natura i revistes de comunicació naturalista ("Sterna").
- Col·laboració amb SOS Costa Brava i neteges de platges dins iniciatives com el *World Cleanup Tour*.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Consolidació de programes de seguiment de fauna que cobreixen el 85 % de la població de duc del Baix Empordà.
- ✓ Reconeixement institucional per part del Consorci de les Gavarres i Agents Rurals en temes de conservació marina i terrestre.
- ✓ Instal·lació efectiva de centenars de caixes niu i participació sostenible de la ciutadania.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Calen més recursos econòmics i estabilitat per mantenir els projectes científics a llarg termini.
- ✗ La pressió turística i marítima del litoral, així com les activitats pesqueres i els fondejos, posen en risc hàbitats protegits.

Aliances: SOS Costa Brava, Consorci de les Gavarres, Agents Rurals, Centre Excursionista Montclar, Institut Català d'Ornitologia.

Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE)

Des de 2000

 Tortosa

Lo Riu és vida

DESCRIPCIÓ

La PDE va néixer contra el Pla Hidrològic Nacional (PHN) que preveia grans transvasaments des del riu Ebre. Reuneix ciutadans, entitats i científics de Catalunya i Aragó en defensa dels drets ambientals i territorials. Té com a principal objectiu implantar una nova cultura de l'aigua, oposada als transvasaments i a la mercantilització dels recursos hídrics, defensant la vida del riu Ebre i del Delta com a element vital i vertebrador del territori. Combina mobilitzacions (manifestacions, piragüades), accions polítiques, campanyes de sensibilització i incidència institucional.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Projectes estatals vinculats als plans d'embassaments i transvasaments —impulsats tant per governs de l'Estat com per l'administració catalana—, que beneficien sectors de construcció, empreses d'enginyeria hídrica i interessos industrials del subsector agroramader; denunciats per precaritzar el riu i posar en perill el Delta.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Rebuig al transvasament massiu via Pla Hidrològic Nacional (transvasaments a Tarragona, Barcelona, València, etc.).
- Protecció del Delta de l'Ebre (conca, sediments naturals i biodiversitat).
- Foment d'una cultura de l'aigua basada en la sostenibilitat i gestió pública.
- Sensibilització ciutadana sobre els efectes del canvi climàtic en la conca Ebre.

ACCIONS PRINCIPALS

- Organització de manifestacions multitudinàries (ex. Amposta, Tortosa, Barcelona) contra el PHN i accions simbòliques de gran abast (cadena humana, actes públics al territori i a Brussel·les).
- Denúncies al Tribunal Suprem contra projectes i polítiques hidràuliques perjudicials per a la conca de l'Ebre.
- Articulació d'una xarxa d'oposició multiterritorial amb entitats socials, ecologistes i científiques.
- Convocatòria anual de la *Piragüada pel riu Ebre*, recorregut popular en kayak pel tram TortosaXertaAldover.
- Participació en processos legislatius i presentació d'al·legacions al nou pla de conca.
- Accions europees i coordinació amb organitzacions com *Coordinadora de Afectados por Grandes Embalses y Trasvases* (COAGRET) per denunciar el model híbrid de gestió.

Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE)

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Paralització del transvasament previst al PHN (2001), gràcies a la pressió social liderada per la PDE.
- ✓ Internacionalització del conflicte de l'aigua, visibilització del cas de l'Ebre a institucions europees i moviments ecologistes globals.
- ✓ Impuls d'una nova cultura de l'aigua basada en la sostenibilitat, l'ús racional i la protecció dels ecosistemes fluvials.
- ✓ Defensa activa del Delta de l'Ebre com a ecosistema viu, promovent l'entrada de cabals i sediments per garantir-ne la supervivència.
- ✓ Cohesió social i territorial: articulació d'un moviment transversal que ha implicat població local, entitats, científics, agricultors i joves en la defensa del territori.
- ✓ Empoderament de les Terres de l'Ebre: superació del sentiment d'inferioritat històric i reforç de l'arrelament i la identitat vinculada al riu.
- ✓ Incorporació de la problemàtica de l'Ebre a l'agenda política i incidència en la revisió de polítiques hídriques segons les directives ambientals europees.
- ✓ Capacitat de resistència i continuïtat: 25 anys de lluita sostinguda al territori, guanyant suport social i legitimitat discursiva.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Possibles intents de reactivar transvasaments via modificacions del pla hidrològic o canals com el de Xerta-Sènia.
- ✗ Influència política de grups proinfraestructura hídrica que promouen decrets reduint la participació pública en decisions estratègiques.

Aliances: Coordinadora de Afectados por Grandes Embalses y Traslases (COAGRET), Grup d'Estudi i Protecció dels Ecosistemes Catalans (GEPEC), Xarxa Cuenca Azul, entitats com *Amigos de la Tierra*, *Ecologistes en Acció*

Plataforma #StopJJOO

Des de 2021

Pirineu i Aran i Solsonès, Cerdanya i Ripollès i Berguedà.

Per un Pirineu viu, aturem els JJ.OO. d'Hivern!

DESCRIPCIÓ

Plataforma ciutadana impulsada per veïns i col·lectius del Pirineu que s'oposa frontalment a la candidatura dels JJ.OO. d'Hivern 2030. Denuncien l'absència de participació real, el risc de degradació ecològica i la imposició d'un model econòmic depredador. Operen a través de manifestos, mobilitzacions, rutes diverses i xerrades divulgatives.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Lobbies turístics, constructors i empreses d'hípica blanca pretenen expandir infraestructures d'esquí i allotjament al Pirineu, amb finançament públic i Next Generation (UE), posant en risc espais naturals i la vida comunitària local.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Retirada definitiva de la candidatura olímpica i paralització de macroprojectes d'esquí
- Diversificació econòmica: habitatge, agricultura ecològica i artesanía local.
- Drets socials, habitatge digne i treball no precari al Pirineu.
- Protecció del medi natural i de recursos com l'aigua, i lluita contra el canvi climàtic.

ACCIONS PRINCIPALS

- Aforaments elevats a mobilitzacions, amb presència ciutadana massiva, arrelament social i cobertura mediàtica significativa.
- Pressió política i mediàtica via manifestos signats per científics, artistes i exautoritats
- Consolidació de xarxa transcomarcal sòlida que combina ecologia, habitatge i drets laborals, amb adhesions de científics i figures rellevants.
- Xerrades i trobades a punts com Sant Llorenç de Morunys o La Seu d'Urgell per explicar les problemàtiques i buscar alternatives.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Parada efectiva de la candidatura oficial del 2030 i conseqüent debat polític, inclòs ajornament de consultes locals.
- ✓ Manifestacions massives com la de Puigcerdà (15 maig 2022) amb més de 5.000 persones i actuacions culturals.
- ✓ Pedala Pirineu, ruta ciclista reivindicativa entre valls pel territori i la denúncia del model econòmic.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Possible reactivació de la candidatura per part de l'Estat i Generalitat, amb risc d'intents ocults per evitar mobilitzacions visibles.
- ✗ Coordinació entre governs i partits proolímpics que podrien intentar impulsar una nova via malgrat l'oposició ciutadana vigent.

Aliances: SOS Pirineus, Ecologistes de Catalunya.

Som Aigua

Des de 2017

 Catalunya

Dret humà a l'aigua i al sanejament

DESCRIPCIÓ

És una campanya itinerant que promou la consciència ciutadana sobre la gestió municipal, pública i democràtica de l'aigua com a bé comú, Organitzada pel Fons Català de Cooperació i Enginyeria Sense Fronteres, desenvolupa activitats de sensibilització col·lectiva, exposicions i espectacles públics que aborden el Dret Humà a l'Aigua, la mercantilització del recurs i la mirada de gènere en l'accés a l'aigua.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Empreses privades de gestió de l'aigua (com AGBAR/SUEZ i les seves filials), que han tingut o mantenen concessions municipals i lucratives sobre la gestió del cicle integral de l'aigua a Catalunya. Aquests interessos busquen mantenir el control privat del servei, sovint amb poca transparència i marge de control democràtic local. També hi ha interessos en mantenir l'aigua com a mercaderia i no com a dret humà.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Dret humà a l'aigua i al sanejament.
- Rebuig a la privatització i comercialització de l'aigua.
- Govers públics i democràtics en la gestió hídrica.
- Sensibilització ciutadana i participació activa en polítiques de l'aigua.

ACCIONS PRINCIPALS

- Exposicions itinerants sobre l'aigua i el sanejament als municipis implicats.
- Espectacles de carrer i dinamització comunitària al voltant de la temàtica hídrica.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Difusió i presència estable de la campanya a diversos municipis catalans.
- ✓ Creació d'una comunitat sensibilitzada entorn del Dret Humà a l'Aigua gràcies a exposicions i espectacles.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Dependència econòmica d'entrades reduïdes i de subvencions modestes: límit a l'escala d'acció local.
- ✗ Fragmentació territorial: cada municipi té dinàmiques i actors locals diferents que requeririen estratègies adaptades.

Aliances: Fons Català de Cooperació, Enginyeria Sense Fronteres, Aigua és Vida.

Àgora Pallaresa

Des de 2023

Pallars Jussà i Tremp

Defensem el territori, la vida i la sobirania energètica des del Pirineu

DESCRIPCIÓ

Àgora Pallaresa és un espai de trobada, debat i reflexió sobre el model energètic i territorial al Pallars, impulsat per la Plataforma Unitària Contra l'Autopista Elèctrica i Salvem lo Pallars. Té com a objectiu construir col·lectivament una transició energètica justa, arrelada al territori i comunitària.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Pressió d'empreses del sector energètic i fons d'inversió per implantar centrals solars i eòliques a gran escala.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Rebuig a la línia de Molt Alta Tensió (MAT) Monzón-Isona.
- Oposició a macroprojectes solars i eòlics que ocupen centenars d'hectàrees
- Defensa del territori rural davant l'espoli energètic i especulació.
- Promoció d'un model energètic descentralitzat i democràtic.

ACCIONS PRINCIPALS

- Organització d'àgores i trobades públiques a la ciutadania per debatre sobre energia, territori i sostenibilitat.
- Tallers i jornades formatives amb veïns, entitats i experts per valorar l'impacte dels macroprojectes d'energies renovables i generar alternatives comunitàries.
- Articulació amb altres moviments del Pirineu per denunciar la massificació eòlica i solar i defensar un model territorial arrelat.
- Presentació d'allegacions i mocions a ajuntaments del Pallars Jussà i al Consell Comarcal, dirigida a aturar projectes concrets com la línia de Molt Alta Tensió (MAT) i centrals solars a Figuerola d'Orcau i altres municipis afectats.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Creació d'un espai assembleari estable al Pallars.
- ✓ Visibilització del debat sobre el model energètic a escala pirinenca.
- ✓ Consolidació d'una xarxa de col·lectius i persones crítiques amb els macroprojectes.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Pressió institucional per accelerar la transició energètica sense debat territorial.
- ✗ Infrarepresentació de les comunitats locals en la presa de decisions.
- ✗ Riscos de divisió social al territori.

Aliances: Pirineu Viu, Salvem lo Pallars, SOS Pirineus.

Aturem Hard Rock

Des de 2012

Camp de Tarragona

Defensem el territori davant del macrocomplex de joc i oci, per un model turístic sostenible i just

DESCRIPCIÓ

Plataforma ciutadana i ecologista que denuncia el projecte del macrocomplex *Hard Rock International* (hotel casino i ocis) als municipis de Salou i Vilaseca. Analitza els impactes socials, econòmics i ambientals, i recorre vies jurídiques i mobilitzacions per aturar-lo.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Promotors globals (Hard Rock International), el Banc CaixaBank i l'Incasòl, amb suport polític previ de la Generalitat i Ajuntaments pro-projecte, interessats en beneficis del joc, turisme massiu i urbanització.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Rebuig al model de turisme massificat i especulatiu.
- Defensa del territori i espais naturals (Sèquia Major, Prats d'Albinyana).
- Oposició als impactes mediambientals (ús d'aigua, energia, i riscos químics).
- Prevenció de la ludopatia i precarietat laboral local.

ACCIONS PRINCIPALS

- Presentació de alegacions i recursos administratius contra la llicència i l'aprovació del Pla Director Urbanístic (PDU) i contra la llicència de casino, juntament amb el Grup d'Estudi i Protecció dels Ecosistemes del Camp (GEPEC), citant caducitat de permisos.
- Recurs contenciós administratiu derivat, incloent sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) que anul·là part del PDU per risc químic.
- Mobilitzacions massives (4.000 persones a Tarragona el juny de 2023) i manifestacions puntuals amb centenars de participants.
- Accions simbòliques i ocupacions de l'oficina de *Hard Rock* a Barcelona, amb talls de persianes i pancartes contra el projecte.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Suspensió administrativa del projecte per informes desfavorables del Departament d'Acció Climàtica (2022) i anul·lació parcial del PDU pel TSJC.
- ✓ Mobilització ciutadana massiva, xifrada en al voltant de 4.000 persones el 2023, amb suport de més de 80 entitats.
- ✓ Pressió política efectiva, el Parlament augmentà la fiscalitat als casinos del 10 % al 55 %, tot i que la plataforma exigeix mesures més fortes.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ El Govern i certs ajuntaments continuen apostant pel projecte, impulsant la tramitació del PDU. És previst que tramitar-lo durant períodes menys visibles (estiu), fet que dificulta la resposta ciutadana immediata.
- ✗ Les llicències i permisos estan judicialment qüestionats, però encara no s'ha revocat la llicència ni s'ha aprovat definitivament el PDU; la via legal és lenta i incerta.

Aliances: Grup d'Estudi i Protecció dels Ecosistemes del Camp (GEPEC).

Aturem la C-32

Des de 2015

 La Selva, Blanes i Lloret de Mar

Anar a favor de la sostenibilitat és estimar el territori, la terra i la vida

DESCRIPCIÓ

Plataforma sorgida a Blanes i Lloret de Mar per oposar-se al projecte d'allargament de la C32 fins a Lloret. Defensen la Selva Marítima davant tots aquells projectes que atemptin contra el patrimoni natural i la decència democràtica. Promocionen una mobilitat sostenible, la preservació dels boscos de Sant Pere del Bosc, el Vilar i altres espais naturals, i proposen alternatives com millorar la carretera GI682 i fer un carril bus o tramvia entre ambdós municipis.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Promotors de la infraestructura (Generalitat amb Abertis/Aucat), amb l'objectiu de prolongar la concessió de peatge i beneficiar-se econòmicament de l'obra, sense tenir en compte el cost ecològic i social.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Oposició a la destrucció del corredor biològic i espais de gran valor ambiental (Sant Pere del Bosc, Vilar).
- Defensa de la Selva Marítima.
- Impuls a alternatives de mobilitat eficients i sostenibles.
- Exigència de participació i transparència en els processos d'infraestructures.

ACCIONS PRINCIPALS

- Presentació de més de 80 alegacions i denúncies davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), el qual va anul·lar l'estudi ambiental per no complir la Llei de Canvi Climàtic.
- Participació en mobilitzacions i actes forestals per impedir talades (Sant Pere del Bosc, Vilar) i explicar alternatives de mobilitat.
- Denúncia pública de la tala, visibilització mediàtica i interposició de recursos contra la licitació dels trams.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ El TSJC va declarar nuls els tres intents d'allargar la C32 (2016, 2017 i 2022), aturant cautelament els treballs i reobertura d'obres.
- ✓ Molta visibilitat mediàtica i suport de SOS Costa Brava, Amics de Tossa i més de 80 entitats de la Selva.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Les institucions continuen impulsant la via, adaptant estudis ambientals per intentar reactivar el projecte en períodes "opacs" com l'estiu.

Aliances: SOS Costa Brava, Amics de Tossa, Federació Ecologistes de Catalunya, IAEDEN.

Defensem Can Raventós

Des de 2021

 Barri Sarrià Sant-Gervasi

Can Raventós ha de ser espai públic, refugi climàtic i casa de cultura popular

DESCRIPCIÓ

Plataforma ciutadana que defensa la preservació integral del jardí i la masia de Can Raventós, al cor de Sarrià. Resisteixen l'especulació immobiliària i proposen una permuta pública per convertir l'espai en equipament cultural i refugi climàtic per al barri.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Promotora privada (Corp), interessada en construir habitatges de luxe; Ajuntament de Barcelona i Generalitat, que negocien permutes i modificacions del planejament per facilitar el projecte urbanístic.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Protecció dels jardins i de la masia històrica com a patrimoni cultural i climatològic.
- Garantir espais verds i equipaments culturals comunitaris al barri.
- Rebutjar l'especulació immobiliària i reforçar el dret a l'espai públic.

ACCIONS PRINCIPALS

- Mobilitzacions comunitàries (inclosa una cercavila festiva amb castellers i colles culturals) per visibilitzar la causa i reclamar la permuta pública.
- Presentació d'un contenciós administratiu contra el Plan Especial Integral y de Mejora Urbana (PEIMU) i preacords municipals demanant anul·lar permisos per a la construcció d'habitatges de luxe.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) anul·lant el planejament inicial i la llicència d'obres per ser específics amb la protecció del patrimoni i zones verdes.
- ✓ Constitució d'una xarxa veïnal forta amb més de 30 entitats del barri mobilitzades al voltant de la protecció de Can Raventós.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ L'Ajuntament negocia amb la promotora una permuta parcial que encara permet habitatge privat dins del jardí.

Aliances: Centre de Sarrià, Centre Cultural Sant Vicenç, Castellers de Sarrià, Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC), Associació d'Afectades per les iPAC i COAC (AADIPACOAC), La Dreuera.

defensemcanraventos@gmail.com @CanRaventos

www.defensemcanraventos.wordpress.com

Grup de defensa de la natura del Berguedà

Des de 1991

Berga

La natura és un actiu que cal respectar perquè pugui acollir vida, també la de les persones

DESCRIPCIÓ

Entitat ecologista que lluita per la protecció i regeneració dels espais naturals de la comarca. La seva tasca combina l'acció ambiental directa (com sortides de seguiment de fauna, tallers formatius i activitats de voluntariat per a la neteja i cura d'ecosistemes) amb una forta vocació de defensa territorial, a través de la presentació d'al·legacions, mocions als ajuntaments i accions d'incidència política. El grup també impulsa campanyes de sensibilització i mobilització social per denunciar els impactes de grans infraestructures energètiques, turístiques o logístiques que amenacen el patrimoni natural i la sobirania del territori.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Multinationals energètiques (com Endesa o Naturgy), que impulsen projectes de centrals hidroelèctriques reversibles i parcs solars i eòlics sense garanties ambientals, promotors immobiliaris i empreses turístiques cerquen expandir macroprojectes d'esquí, urbanitzacions i complexes turístics de muntanya (com el cas de Coll de Pal o els entorns del Parc Natural del Cadí-Moixeró). L'aprovació de decret llei que promou infraestructures energètiques en espais naturals sense informes ambientals exigents representa un dels principals obstacles legals contra la protecció dels hàbitats.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Protecció de la biodiversitat i hàbitats
- Impuls d'un model energètic i econòmic sostenible
- Oposició a projectes energètics com las líneas de Muy Alta Tensión (MAT), centrals elèctriques reversibles i incineradores
- Recuperació de infraestructures naturals (Tramvia de Sang, camins rurals).

ACCIONS PRINCIPALS

- Més de 80 mocions i al·legacions a ajuntaments i Consell Comarcal per denunciar projectes com centrals i línies MAT, i en defensa de parcs naturals.
- Sortides de voluntariat ambiental de seguiment de fauna (ratpenats, ocells) i flora, i tallers educatius (decreixement, fotografia) a municipis com Berga i La Nou de Berguedà.
- Recollida de residus i neteja de rieres i boscos.

Grup de defensa de la natura del Berguedà

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Presència al territori com referent en la lluita per la protecció i regeneració dels espais naturals de la comarca.
- ✓ Implicació en la paralització o modificació de projectes agressius amb el territori.
- ✓ Augment de la sensibilització ciutadana i participació comunitària.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Retard en la mobilització social, ja que es tracta d'una entitat 100% voluntària i depenent de socis; els recursos i estabilitat depenen de la constància de les persones.
- ✗ Amenaces institucionals: aprovació de decrets que agiliten la tramitació de projectes energètics sense garanties mediambientals, com el decret de declaració d'Interès Públic Superior.

Aliances: Plataformes com Pirineu Viu, Salvem Coll de Pal, Plataforma Antilncineradora de Cercs, Associació per a la Defensa i l'Estudi de la Fauna i la Flora Autòctona (ADEFFA), Xarxa per a la Conservació de la Natura.

No ens Vendreu la Moto

Des de 2016

Granollers, Montmeló i Parets del Vallès

No ens vendreu la moto

DESCRIPCIÓ

Plataforma formada per entitats ecologistes, grups veïnals i partits polítics per oposar-se al Pla Director Urbanístic que preveia un gran centre d'oci, turisme i comerç, al paratge de Can Ninou, al costat del Circuit de Barcelona - Catalunya. Aquest megacomplex turístic anomenat "Ciutat del Motor" està impulsat pel lobby de l'automoció i del turisme depredador entorn del "Circuit del motor". Denuncien l'especulació territorial, el model intensiu de turisme i els impactes ambientals i socials associats.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Principals interessats són el Circuit del Motor, format per Reial Automòbil Club de Catalunya (RACC), promotors privats (A. J. Stevens & Co. Ltd) implicats, i el sector turístic-esportiu local buscant rendibilitat del turisme automobilístic.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Aturar l'especulació urbanística i d'oci intensiu al costat del Circuit.
- Protegir el paisatge natural i agrícola de Can Ninou.
- Promoure un model de desenvolupament territorial basat en sostenibilitat i participació comunitària.

ACCIONS PRINCIPALS

- Denúncies i al·legacions al Pla Director Urbanístic i al projecte de resort.
- Mobilitzacions i presència pública amb eslògans com "No ens vendreu la moto" en actes per visibilitzar el conflicte.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Expulsió d'alguns promotors: el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va tombar recursos favorables al Pla Director Urbanístic (PDU) del Circuit, reforçant la pressió ciutadana.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Pressió política, algunes forces polítiques i institucions (Generalitat/Àrea Metropolitana de Barcelona) continuen defensant el projecte amb principalment arguments econòmics.

Pirineu Viu

Des de 2023

 Alt Pirineu i Aran, les comarques de Berguedà, Ripollès i Solsonès

Replantegar un model territorial basat en monocultiu turístic, defensar drets com l'habitatge i serveis públics, i promoure models de vida comunitària, anticapitalistes, antiracistes i transfeministes

DESCRIPCIÓ

És una plataforma que agrupa una trentena d'entitats de Catalunya i Andorra, amb una mirada transversal que uneix ecologia, habitatge i condicions laborals. Lluita per revertir la desigualtat generada pel turisme de masses, recuperar un habitatge digne i preservar el medi ambient i els drets fonamentals dels residents.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Grans inversors i empreses turístiques promouen l'expansió de segones residències i infraestructures de turisme intensiu. També es prioritza un model mercantil de turisme que beneficia a cadenes hoteleres i gestors d'allotjaments, a costa de l'emancipació local i la preservació del medi natural.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Regulació del parc turístic i la gentrificació de segones residències.
- Accés digne a l'habitatge per a joves i residents.
- Condicions laborals justes per al personal turístic.
- Defensa del medi ambient i el paisatge pirinenc.

ACCIONS PRINCIPALS

- Mobilitzacions per denunciar la falta de regulació turística i la dificultat d'habitatge.
- Organització de cicles de debat i xerrades sobre el model turístic al Pirineu.
- Visibilització mediàtica del problema d'habitatge, segona residència i precarització laboral al Pirineu.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Mobilitzacions a la Seu d'Urgell (6 de desembre 2024), amb unes 1.500 persones, tall de carretera i tractors per denunciar la falta de regulació turística i la dificultat d'habitatge.
- ✓ Construcció d'una xarxa de col·lectius (una trentena) consolidada, amb activistes i entitats d'àmbits diversos (habitatge, treball, ecologia).

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ El preu de lloguers turístics i segones residències, amb un 60 % d'habitatge no permanent, dificulta l'accés de residents.
- ✗ El model turístic consolidat i la seva acceptació social dificulten fer entendre que la plataforma no s'oposa als treballadors del sector, sinó que denuncia la precarietat i la dependència econòmica que aquest model genera.

Aliances: Sindicat de Llogateres Cerdanya, Alt Urgell, Pallars Sobirà, Sindicat Unió de Pagesos, Stop JJ.OO.

Plataforma Antiincineració de Montcada i Reixac

Des de 2007

 Montcada i Reixac

Salvem la salut i l'aire: Montcada diu no a la crema de llots i residus

DESCRIPCIÓ

Moviment veïnal que articula ciutadania de Montcada i Reixac per oposar-se a la incineració de residus a la local cimentera Lafarge. Impulsa la denúncia de riscos per la salut pública i la degradació urbana, promovent una gestió responsable i ecològica dels residus.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Les cimenteres busquen transformar residus en combustible, impulsades per interessos industrials i econòmics, però generen emissions nocives i amenacen la salut comunitària. La plataforma actua com a contrapès ciutadà frontal a aquests interessos industrials.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Rebuig a l'ús de residus com a combustible per no augmentar la contaminació.
- Defensa de la salut de la comunitat i de l'entorn urbà.
- Transparència, control ciutadà i participació real en aprovació de permisos ambientals

ACCIONS PRINCIPALS

- Recollida de signatures (6.000 inicials) i presentació d'allegacions contra autoritzacions ambientals favorables a Lafarge.
- Convocatòria de plens extraordinaris municipals per debatre exclusivament el tema de la incineració.
- Concentracions, xerrades públiques i mobilitzacions veïnals, incloent l'acte amb la científica Eva Mangas.
- Organització de jornades informatives (via l'Ambibús – unitat mòbil de qualitat de l'aire) i conferències amb experts com Fernando Palacios (CSIC).
- Reunions amb representants polítics al Parlament per exposar dades de contaminació, sol·licitant el tancament definitiu de la cimentera.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Generació d'un debat polític i mediàtic sostingut que ha evidenciat la problemàtica i mobilitzat institucions locals.
- ✓ Impuls d'un diàleg institucional avançat: ajuntament, Govern de la Generalitat i grups polítics locals han estat interpellats.
- ✓ Col·laboració amb xarxes més àmplies com la Coordinadora Estatal contra la Incineració de Residuos en Cementeras, Greenpeace i altres entitats de salut ambiental.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Resistència institucional i corporativa que menysté els riscos de salut.
- ✗ Manipulació mediàtica o desinformació que invisibilitza la gravetat de l'impacte ambiental.
- ✗ Fatiga social o politització de la problemàtica, que dilueix la pressió ciutadana.

Aliances: Associació de Veïns de Can Sant Joan, *Coordinadora Estatal contra la Incineració de Residuos en Cementeras*, Greenpeace, Moviment italià Llei Residu Zero (Massimo Piras).

Plataforma Moianès pel Decreixement

Des de 2023

Moià i municipis veïns

Contribuir al decreixement planificat en el marc d'una transformació ecosocial justa

DESCRIPCIÓ

Plataforma formada per entitats i persones del Moianès que defensa models de desenvolupament comunitari i sostenible, oposant-se a infraestructures com la planta de biogàs prevista, que majoritàriament depenia de l'escorxador local i la indústria porcina. El col·lectiu organitza campanyes, debats i mobilitzacions per promoure alternatives agroecològiques i resistir l'especulació ecològica.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Els promotors del projecte de biogàs, l'actual escorxador privat i fons amb interessos en el sector porcí, cercaven una gran inversió sostenible que reforçaria la valorització industrial del territori del Moianès, amb poc debat públic.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Rebuig a l'ampliació de l'Escorxador Comarcal del Moianès i a la construcció d'una planta de biogàs, per les seves implicacions ambientals i socials.
- Oposició a la instal·lació de macroprojectes de renovables, com parcs solars de gran envergadura, que afecten espais naturals de la comarca.
- Promoció d'un model agroecològic, de proximitat i equitatiu.
- Defensa del territori davant del neocolonialisme ambiental i extractiu.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ La Comissió de Control de la Generalitat va estimar el recurs presentat al Departament de Territori i va aturar temporalment els permisos per a la planta de biogàs.
- ✓ Visibilització pública i represa del debat sobre decreixement i model energètic sostenible a la comarca.
- ✓ Forta cohesió comunitària: gran implicació local en actes i mobilitzacions que reforcen l'arrelament al territori.

ACCIONS PRINCIPALS

- Defensa Jurídica per aturar l'ampliació de l'escorxador i la construcció d'una planta de biogàs a Moià.
- Presentació de recurs al Departament de Territori per impedir la construcció de la planta de biogàs.
- Debats públics i xerrades (ex. a Moià el 15 de maig 2025) sobre impactes ambientals i alternatives al model energètic.
- Campanyes de sensibilització a través de xarxes, ràdios locals i mitjans alternatius (com La Directa) per informar sobre l'escàndol ambiental i social.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Projectes amb suport empresarial privat i tecnologies "verdes" que maquillen l'impacte ecològic.
- ✗ Rebloqueig continu del projecte malgrat decisions favorables, evidenciant la vulnerabilitat legal dels recursos col·lectius.
- ✗ Limitacions de recursos locals i mancança de suports institucionals amplis per consolidar altres eines de gestió alternativa.

Aliances: El Fanal, Avemodes, Xarxa Catalana per a una Transició Energètica Justa, Revoltes de la Terra.

Plataforma Ribera-Salines

Des de 2021

Cornellà de Llobregat

Salvem l'últim mig quilòmetre natural i agrícola de Cornellà: no a la urbanització massiva i especulativa en zona inundable

DESCRIPCIÓ

Plataforma assembleària que va néixer per fer front al Pla Director Urbanístic (ARE Ribera-Salines), que preveu la construcció de gairebé 2.500 habitatges i una estació de tren sobre terreny inundable. Han impulsat un hort comunitari, projectes de conservació agrícola i reivindicacions veïnals per defensar aquest espai natural com a corredor ecològic del riu Llobregat

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Promotors urbanístics locals i l'Ajuntament de Cornellà impulsen un Àrea Residencial Estratègica (ARE) amb objectius especulatius i d'expansió demogràfica. El projecte interessa al sector de la construcció, a promotors immobiliaris, i a interessos polítics que prioritzen la densificació abans que la preservació d'espai natural.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Conservació de sòls agrícoles i espais naturals en zona inundable
- Reversió del projecte urbanístic i moratòria a l'àrea metropolitana
- Promoció de l'autogestió, l'hort comunitari i la participació veïnal
- Defensa del paisatge ecològic i biodiversitat local.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Parada o frenada parcial del projecte d'ARE, amb visibilitat pública sobre els estudis mediambientals i riscos inundables.
- ✓ Reunions de gran ressò públic i suport institucional incipient (Coordinació amb Xarxa SOS Baix Llobregat).
- ✓ Implementació de l'hort comunitari, amb alta participació veïnal i visibilitat social des de juny de 2021.

ACCIONS PRINCIPALS

- Creació i manteniment de l'Hort comunitari "La Bardissa", amb gestió assembleària i oberta a tothom.
- Campanyes de sensibilització veïnal i mitjans locals per visibilitzar els riscos d'urbanitzar terreny inundable.
- Reunions i manifest públic del col·lectiu al Patronat Cultural de Cornellà.
- Al·legacions i reclamacions institucionals per exigir participació ciutadana i debats previs al Pla Director.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Desig municipal de mantenir l'expansió residencial, amb suport legal de consorcis metropolitans.
- ✗ Pressió immobiliària intensa als propietaris dels terrenys agrícoles, a l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat i a l'Incasòl i el Departament de Territori de la Generalitat de Catalunya, per aprofitar espais municipals inclosos en AREs.
- ✗ Fractura entre propietaris agrícoles que esperen compensacions per expropiació i veïnat que defensa usos agrícoles i naturals.

Aliances: SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet.

Salvem el Calamot – Aturem el Pla de Ponent

Des de 2007

Gavà

Salvem l'espai natural que separa Gavà i Castelldefels; volem una ciutat amb habitatge públic a preus accessibles i respecte pel medi ambient

DESCRIPCIÓ

Plataforma que defensa el turó del Calamot, un connector biològic entre Gavà i Castelldefels, amenaçat per un gran pla urbanístic (Pla de Ponent) que preveu la construcció de milers d'habitatges en sòl inundable. Actua mitjançant mobilitzacions veïnals, accions simbòliques, defensa jurídica i sensibilització del territori.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Promotores urbanístiques, l'Ajuntament de Gavà i entitats metropolitanes d'habitatge amb suport polític, que impulsen el Pla de Ponent com a projecte de densificació i revalorització del sòl, especialment en zones agrícoles i naturals del turó.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Defensa de sòls agrícoles i connectors ecològics naturals del municipi.
- Rebuig a la construcció de 4.800 habitatges que podrien augmentar la població a Gavà en 12.500 persones.
- Oposició a la urbanització massivament especulativa sobre sòl inundable.
- Promoció d'un model urbà sostenible, participatiu i amb habitatge públic assequible.

ACCIONS PRINCIPALS

- Organització de cadenes humanes i actes públics simbòlics, inclosa una vetllada poètica i concert reivindicatiu (octubre 2021).
- Presentació d'una petició de nul·litat del Pla de Ponent a l'Ajuntament de Gavà, amb suport de dictàmens tècnics (Josep Mallarach) sobre risc d'inundabilitat.
- Accions de mobilització veïnal amb participació de centenars a milers de persones en manifestacions locals.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Elevat ressò públic i mobilització solidària amb més de 1.400 persones en accions conjuntes contra el Pla de Ponent.
- ✓ Presentació de denúncies formals amb suport tècnic i legal, i inici del procés de defensa jurídica del turó del Calamot (febrer 2022).
- ✓ Consolidació d'una imatge pública reconeguda en relació amb espais naturals urbans i resistència veïnal a l'especulació urbana.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Resistència municipal i presència de promotores decidides a impulsar el projecte amb arguments de creixement urbà especulatiu, encara en zones inundables.
- ✗ Fractures internes entre propietaris privats que esperen compensacions i veïnat que defensa l'ús agrícola i natural dels terrenys.
- ✗ Dinàmiques metropolitanes que prioritzen Àrees Residencials Estratègiques (AREs) per sobre de la preservació ecològica local.

Aliances: SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet, 6Eixos de Cimient, Zero Port, Taula per Clima, Ni un pam de Terra.

Salvem Éller

Sense especificar. Des del 2024 es va unir a la Plataforma SOS Pirineus.

 Éller

Salvem Éller de l'especulació urbanística. Protegim el paisatge i la natura

DESCRIPCIÓ

És una plataforma recent constituïda per residents del poble i adherida a SOS Pirineus. Exerceix accions legals i de sensibilització social contra el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) que preveu ampliar el nucli urbà, argumentant que alteraria la sostenibilitat ambiental, cultural i comunitària del lloc. Han recollit més de 2.200 signatures i presentat alegacions tècniques per demanar la reducció o eliminació del creixement previst.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Promotors urbanístics, ajuntaments implicats i inversors immobiliaris que impulsen l'expansió del sòl rural cap a habitatges de segona residència, amb escassa participació ciutadana.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Aturar la urbanització del POUM prevista per duplicar el nucli actual.
- Preservació patrimonial, ecològica i cultural del poble d'Éller i la seva identitat.
- Impulsen un model socioeconòmic altament sostenible i respectuós amb el paisatge i l'ecosistema pirinenc.

ACCIONS PRINCIPALS

- Presentació d'alegacions al POUM de Bellver per exigir reducció o supressió del desenvolupament urbà previst.
- Campanya de recollida de signatures (més de 2.200) i sensibilització pública sobre els riscos del projecte.
- Coordinació amb SOS Pirineus i altres plataformes per articular pressió territorial i compartida.
- Declaracions públiques amb presència mediàtica per visibilitzar el conflicte.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Adhesió formal a SOS Pirineus el gener de 2024, donant visibilitat territorial a la plataforma.
- ✓ Presentació d'alegacions a la Generalitat i a l'Ajuntament de Bellver avalades per un manifest tècnic signat pels veïns.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Pressió institucional (Ajuntament i planejament comarcal) que defensa el POUM malgrat les aportacions veïnals.
- ✗ Exempcions i facilitat jurídica per part del Departament de Territori per aprovar sectors urbanístics en petites poblacions pirinenques.
- ✗ Limitada base poblacional a Éller, una quinzena d'habitants, que dificulta la capacitat de resistència institucional i mediàtica.

Aliances: SOS Pirineus i collectius com Salvem Coll de Pal, Salvem la Molina, Salvem Salau i altres plataformes locals Adherides a SOS NaturaCAT.

Salvem l'Empordà - Institució Alt Empordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN)

Des de 1980

Figueres

Defensar el patrimoni natural de l'Alt Empordà, resistència a projectes urbanístics, extractius i infraestructurals que amenacen zones com els Aiguamolls, l'Albera i el Cap de Creus

DESCRIPCIÓ

IAEDEN, fundada el 1980, va ser l'embrió ecologista de l'Empordà. El 2002 va impulsar Salvem l'Empordà, una plataforma oberta a persones més enllà del conservacionisme pur, per defensar el territori davant un model de creixement insostenible. Han liderat campanyes que han frenat urbanitzacions, camps de golf i parcs eòlics a zones naturals emblemàtiques. Promouen voluntariat ambiental, educació, recerca de fauna i flora, i participació ciutadana a través de grups de treball oberts.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Promotors urbanístics, empresarial turística i industrial energètica que han proposat projectes urbanístics, camps de golf, parcs eòlics i extractives a zones naturals de gran valor ecològic com Cap de Creus o la Gola del Fluvià.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Conservació dels Aiguamolls de l'Empordà, Cap de Creus i Albera.
- Denúncia d'urbanitzacions depredadores (Fluvià Nàutic, camps de golf, energia eòlica en espais naturals).
- Agroecologia i sobirania alimentària.
- Vigilància i recursos legals contra projectes extractius i eòlics i plans mal planificats.
- Foment d'una transició ecosocial i democràcia participativa territorial assequible.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Protecció legal dels espais naturals com els Aiguamolls (anys 80 i 90), Cap de Creus i Albera com a àrees protegides.
- ✓ Constitució del moviment Salvem l'Empordà el 2002, amb impacte ciutadà i ampli suport social.
- ✓ Aturada de projectes urbanístics i eòlics problemàtics des del 2002 fins avui.
- ✓ Recents implicacions, com alegacions contra projectes extractius a Pontós (juliol 2025).

ACCIONS PRINCIPALS

- Voluntariat ambiental per al seguiment d'espècies i restauració d'hàbitats.
- Educació ambiental oberta: sortides, tallers, premis juvenils, cursos temàtics.
- Presentació d'alegacions i recursos tècnics davant l'administració per projectes urbanístics i extractius.
- Campanyes de sensibilització pública i comunicats sobre planificació i emergència ecològica.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Recursos legals constants per part de promotors corporatius i administracions interessades en projectes extractius o eòlics.
- ✗ Sobrecàrrega del voluntariat i reducció de recursos humans i econòmics per mantenir la incidència científica i legal.
- ✗ Ampliació de polítiques energètiques de renovables sense participació pública ni coherència territorial en zones naturals.

Aliances: SOS Costa Brava, Xarxa per la Conservació de la Natura (XCN), Salvem Coll de Pal, Salvem Salau, Ecologistes de Catalunya.

Salvem La Molina

Des de 2009

Municipi d'Alp, nucli de La Molina

Preservar l'espai natural i forestal de la vall de La Molina davant la urbanització i l'expansió immobiliària de segona residència; recuperar l'estil i la identitat històrica de l'estació de muntanya

DESCRIPCIÓ

Plataforma nascuda per oposar-se a un Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) considerat que permetria un creixement urbanístic intensiu i desequilibrat respecte a l'entorn natural i cultural de La Molina. Treballen amb assemblees de socis i simpatitzants, informes tècnics, campanyes i diàleg amb institucions com l'Ajuntament d'Alp i entitats com l'estació d'esquí o SOS Pirineus.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Promotores immobiliàries, inversors en habitatge de segona residència, i l'Ajuntament d'Alp que impulsa el POUM amb suport institucional. També la mateixa estació d'esquí i interessos territorials que busquen revaloritzar sòl i obra pública a costa del paisatge.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Aturar requalificacions urbanístiques sobre sòl forestal i protector abans qualificat com a Clau D (el canvi de qualificació posaria en risc la conservació ambiental de l'entorn).
- Preservar el caràcter de muntanya i paisatge natural de La Molina.
- Promoure la participació ciutadana a la planificació urbanística municipal.
- Exigir el compliment de plans territorials superiors, com el Pla Director de la Cerdanya.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Visibilitat institucional de la plataforma: reunió amb la Consellera de Presidència (Laura Vilagrà) el setembre de 2024 per exposar la visió i el futur urbanístic de La Molina.
- ✓ Manteniment de la Clau D fins al POUM del 2011, evitant la requalificació de més de 30 hectàrees de sòl verd com a edificables.
- ✓ Trajectòria activa de comunicació i comunitat consolidada entre socis i veïnat local amb butlletins, reunions i accions participatives des del 2011.

ACCIONS PRINCIPALS

- Presentació d'allegacions tècniques al POUM (coordinant informes i opinions veïnals).
- Generació del document "Quo Vadis La Molina? La Molina imagina el seu futur" per recollir propostes i aportacions de veïns i socis.
- Realització d'assemblees i contactes amb les institucions locals i l'estació de muntanya (FGC La Molina) per transmetre les demandes locals.
- Activitats de sensibilització mediambiental (diades, xerrades, neteges, excursions) des de 2011.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Continuitat de pressió urbanística municipal mitjançant el POUM a mida y sense participació col·lectiva.
- ✗ Vulnerabilitat urbana davant interessos econòmics i turístics amb influència a l'Ajuntament i projectes públicprivats.
- ✗ Dependent del voluntariat i dificultat d'accés a recursos econòmics i legals per fer seguiment institucional de llarga durada.

Aliances: Estació d'Esquí i Muntanya La Molina (FGC), SOS Pirineus.

Salvem la Platja de Pals

Jurídicament des de 2020, treballant en territori des de fa més de 15 anys.

Pals

Conservar i estimar la Platja de Pals, defensar la biodiversitat, el paisatge i els valors naturals davant la urbanització o l'explotació turística agressiva

DESCRIPCIÓ

Associació sense ànim de lucre que treballa per protegir l'entorn natural de la Platja de Pals, mitjançant accions de conservació, divulgació i sensibilització ambiental centrades en la badia, la biodiversitat i els ecosistemes naturals.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Projectes turístics i urbanístics potencials (hotels, allotjaments de temporada) podrien posar en risc els hàbitats litorals; el lobby turístic i immobiliari promotors locals actuarien sense una consulta ambiental participativa exhaustiva.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Conservació del sistema dunar i la biodiversitat marina (molls, flora endèmica, aus migratòries).
- Defensa del paisatge natural davant la urbanització costanera.
- Foment de l'educació ambiental i participació ciutadana en projectes de litoral sostenible.
- Defensa dels hàbitats de la zona humida i de les zones protegides Natura 2000.
- Recuperació dels valors històrics i patrimonials de Radio Liberty. Rebuig a la implantació de parcs fotovoltaics en sòls no urbanitzables per preservar els espais naturals i agrícoles.

ACCIONS PRINCIPALS

- Presentació d'allegacions i accions de denúncia contra projectes de parcs fotovoltaics en sòls no urbanitzables, per evitar la degradació del territori i defensar l'ús sostenible del sòl.
- Organització d'activitats formatives, divulgatives i sortides naturals guiades per promoure el respecte ambiental de la costa.
- Campanyes mediàtiques i divulgatives sobre ecologia costanera i preservació del litoral local.
- Activitats de voluntariat enfocades a la neteja i protecció de la biodiversitat amb accions directes per preservar la flora i fauna autòctones, especialment en zones humides.

Salvem la Platja de Pals

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Aturada del projecte urbanístic a l'àmbit de Ràdio Liberty, aconseguint-ne la preservació com a sòl no urbanitzable.
- ✓ Participació destacada en el procés d'elaboració de la Llei del Litoral de Catalunya, incloent-hi compareixences en audiència pública al Parlament.
- ✓ Contribució directa a la desclassificació de sòls urbanitzables en zones d'alt valor ecològic al litoral català.
- ✓ Consolidació d'un model de custòdia ambiental i acció voluntària per a la protecció d'espais naturals i la biodiversitat de la zona.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Pressió urbanística i especulativa sobre sòls protegits, impulsada per interessos privats que busquen requalificar terrenys amb alt valor ambiental.
- ✗ Amenaces creixents derivades de projectes d'infraestructura energètica (com parcs fotovoltaics) sense regulació adequada ni participació ciutadana.
- ✗ Risc d'erosió ecològica i institucional davant possibles modificacions urbanístiques que afavoreixen usos intensius del sòl.
- ✗ Connivència entre poder polític i econòmic local, amb casos de propietaris de sòls protegits vinculats a càrrecs públics o actors amb influència directa en decisions urbanístiques.

Aliances: Institució Alt Empordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura Societat Catalana d'Herpetologia, SOS Costa Brava, SOS Begur, Salvem Aigua Freda, Cercle Català d'Història.

Salvem Mont Roig

Des de 2024

MontRoig del Camp

No a la Lotte

DESCRIPCIÓ

Moviment popular plural que agrupa pagesia, ecologistes i veïnat per oposar-se a la construcció d'una macroplanta química de Lotte Energy Materials a MontRoig del Camp, impulsant la protecció del territori agrícola, la sobirania del territori i del model de vida local, posant en valor els recursos naturals com l'aqüífer.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Projecte liderat per la multinacional sudcoreana *Lotte Energy Materials*, inclosa com a projecte estratègic pel PERTE del vehicle elèctric del govern espanyol i català. Requereix grans inversions públiques, grans consums d'aigua, i podria afectar la pagesia local i l'aqüífer.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Defensa del sòl agrari i la pagesia local.
- Protecció de recursos naturals, especialment l'aqüífer del Baix Camp.
- Sobirania alimentària i ecològica.
- Oposició a una industrialització extractiva i agressiva del territori.

ACCIONS PRINCIPALS

- Marxa lenta amb tractors i manifestació ciutadana pels terrenys on es preveu la planta.
- Assemblades ciutadanes locals per informar i organitzar.
- Carta col·lectiva a Lotte signada per 119 entitats.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Admissió a tràmit dels recursos contenciosos al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) contra la modificació del POUM.
- ✓ Recolzament i participació creixent de comunitats locals, sindical, ecologistes i altres col·lectius arreu de Catalunya com Revoltes de la Terra, Unió de Pagesos, Grup d'Estudi i Protecció dels Ecosistemes Catalans (GEPEC).
- ✓ Visibilitat pública significativa, mobilització de 3.000 persones a la marxa.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Pressió política i administrativa a favor del projecte per part de l'Ajuntament, Generalitat i l'Estat.
- ✗ Riscos ambientals i hídrics: consum de 2,5 milions de litres d'aigua al dia en context de sequera i risc de contaminació de l'aqüífer.

Aliances: Revoltes de la Terra, Unió de Pagesos, Revolta Pagesa, GEPECEdC.

SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet

Des de 2019

L'Hospitalet de Llobregat, El Prat de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Gavà, Viladecans, Castelldefels, Sant Joan Despí, Sant Feliu de Llobregat, Sant Just Desvern, Santa Coloma de Cervelló i Sant Climent de Llobregat.

Moratòria urbanística, reorientació total de l'urbanisme metropolità, defensa del territori i dels connectors ecològics, i impuls d'un procés participatiu per decidir el model territorial

DESCRIPCIÓ

Plataforma comarcal formada per unes setanta entitats i col·lectius que coordinen mobilitzacions veïnals i ambientals per frenar l'especulació urbanística massiva que amenaça zones agrícoles, connectors naturals, deltes i espais verds del Baix Llobregat i L'Hospitalet. Reivindiquen processos democràtics locals per decidir el futur urbanístic de la regió.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Grans fons d'inversió immobiliària ("fons voltor"), promotors i elits locals que impulsen macroprojectes urbans, com el Pla de Ponent a Gavà i Àrea Residencial Estratègica Ribera-Salines (ARE), amb objectiu de construir milers d'habitatges d'alt rendiment econòmic, a costa de connector biològics i zones verdes. És l'especulació immobiliària la que estructura les amenaces territorials per part de grups privats i inversors locals i internacionals.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Defensa dels connectors ecològics i zona agrícola del delta del Llobregat, entre Collserola i el mar.
- Aturada del Pla de Ponent (Gavà-Castelldefels) i altres Pla Director Urbanístic (PDU) urbanístics massius.
- Protecció del territori davant l'especulació immobiliària i la degradació ambiental.
- Reivindicació d'un planejament urbanístic metropolità conforme a la crisi climàtica i ecològica.

ACCIONS PRINCIPALS

- Manifestació comarcal contra el Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM) de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- Presentació d'al·legacions col·lectives per escrit al PDUM després d'assemblees obertes.
- Cadena humana entre Gavà i Castelldefels contra el Pla de Ponent.
- Proposta de creació d'un Parc Natural i Agrari per protegir el delta del Llobregat.

SOS Baix Llobregat i l'Hospitalet

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Visibilització pública de la problemàtica urbanística: mobilitzacions i cobertura mediàtica sobre el Pla de Ponent i altres projectes.
- ✓ Oposició i aturades a projectes urbanístics: el PDU de la Colònia Güell ha sigut retirat judicialment, tot i la persistència del risc a reconduir-lo sota noves fórmules.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Pressió urbanística extensa, més de 70.000 habitatges planificats en diversos municipis (Gavà, Esplugues, Castelldefels, Cornellà de Llobregat, etc.) amb suport institucional.
- ✗ Limitada capacitat de transformar aquestes protestes en reformes estructurals del planejament metropolità, malgrat la visibilitat i mobilització ciutadana.

Aliances: Salvem el Calamot, Aturem el Pla de Ponent, Taula del Llobregat, Salvem l'entorn de la Colònia Güell, Plataforma Ribera-Salines. Veure totes les aliances en <https://sosbaixllobregat.cat/entitats-adherides/>

SOS Costa Brava

Des de 2018

 Alt i Baix Empordà i la Selva

Defensem la Costa Brava, prou especulació! Que es deixi de construir!

DESCRIPCIÓ

Federació ecologista formada per més de 25 entitats locals i comarcals que treballen coordinadament per oposar-se al “tsunami urbanístic” i la massificació turística, intervenint en múltiples casos de segona residència, urbanitzacions il·legals i infraestructures amb impacte ambiental sobre el litoral gironí.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Fons d'inversió privats, promotores immobiliàries, i inversors internacionals que impulsen projectes de luxe destinats al turisme residencial i segona residència. Aquests interessos promouen la reclassificació de sòl forestal i paisatgístic per construir xalets i apartaments a preus elevats, degradació del paisatge i segregació del territori.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Reversió de sòl urbanitzable inapropiat i desclassificació de sòls no sostenibles.
- Suspensió del prolongament de la C32 i altres infraestructures invasives.
- Conservació de connectors ecològics, pinedes i cales verges.
- Creació d'un Pla Director Urbanístic de la Costa Brava.
- Rebuig a la candidatura “Reserva de la Biosfera” si no s'hi compromet amb mesures reals de protecció ambiental i territorial.

ACCIONS PRINCIPALS

- Mobilització pública i accions simbòliques (performance teatral a Calella de Palafrugell, protestes a Cadaqués, manifestacions).
- Presentació d'al·legacions col·lectives a múltiples municipis per aturar projectes constructius (Begur, Palamós, Pals, etc.).
- Pressió institucional i social per exigir a la Generalitat l'aprovació d'un Pla Director Urbanístic que desclassifiqui sòl urbanitzable no executat i aturi noves construccions.
- Coordinació jurídica amb entitats locals: suport a entitats com Salvem Begur, Amics de la Natura de Cadaqués, Natura Sterna, etc. per recusar urbanitzacions en espais protegits.

SOS Costa Brava

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Ha contribuït a aturar o redimensionar desenes de projectes urbanístics, evitant la construcció de més de 15.000 habitatges en zones sensibles.
- ✓ Aprovació cap el 2019-2021 de moratòries urbanístiques per tota la Costa Brava i impuls del Pla Director Urbanístic, amb desclassificació de sectors urbanitzable.
- ✓ Visibilitat mediàtica i reconeixement públic com el referent en la discussió sobre el futur territorial de la Costa Brava.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Persistència de promotors i ajuntaments locals que defensen la urbanització com a motor econòmic.
- ✗ Represa del turisme residencial i pressió immobiliària impulsada per capital estranger i fons voltors, coberts per legals urbanístics de dècades passades.

Aliances: IAEDEN Salvem l'Empordà, Amics de la Natura de Cadaqués, Salvem Begur, Natura Sterna, Taula del Llobregat, Ecologistes en Acció, Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (DEPANA).

Stop Agroparc

Des de 2017

 Gelida i Sant Llorenç d'Hortons

Prou projecte industrial en sòl no urbanitzable!

DESCRIPCIÓ

Plataforma ciutadana impulsada principalment per veïns de Sant Llorenç d'Hortons i Gelida amb el suport d'entitats com Collectiu Bosc Verd, Unió de Pagesos i associacions locals. El seu objectiu és aturar el projecte d'Agroparc d'Ametller Origen, en sòl no urbanitzable protegit, que inclou una zona industrial, hotel, hivernacles, granges i zona logística amb alt impacte ambiental i circulatori.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Grup Ametller Origen, empresari agrícola i alimentari, busca instal·lar un macrocomplex agroindustrial en sòl no urbanitzable per impulsar un model de consum, logístic i turístic. L'operació té visió de rendibilitat empresarial, especulació de sòl, i pressiona els planejament urbanístics locals, vulnerant normatives de protecció agrària, forestal i ambiental.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Preservació del sòl agrícola, forestal i connectivitat ecològica entre Montserrat i les serres de l'Ordal.
- Rebuig al desenvolupament industrial i lúdic en sòl no urbanitzable.
- Demanda de transparència i legalitat en el planejament urbanístic.
- Reivindicació d'un procés participatiu per decidir el futur territorial comarcal.

ACCIONS PRINCIPALS

- Campanya de recollida massiva d'al·legacions individuals i col·lectives (entitats i partits) contra el projecte.
- Assemblees informatives locals i xerrades públiques a Sant Llorenç d'Hortons i Gelida.
- Tractorada i marxa lenta per mostrar l'oposició pública i popular al projecte.
- Micromecenatge: recaptació de fons per finançar litigis jurídics i experts tècnics.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Visibilització del projecte com un model de "projecte especulatiu en sòl agrícola" gràcies a mobilitzacions i presència als mitjans locals i comarcals.
- ✓ Denúncies formals i judicialització de l'expedient, amb múltiples incidències tècniques proposades al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) sobre errors de documentació i falta d'adhesió normativa.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Aprovació provisional del Conveni Urbanístic i Projecte d'Obres per part de l'Ajuntament de Gelida.
- ✗ Complexitat per revertir canvi de planejament ja iniciat i aprovat municipalment.
- ✗ Dependència econòmica de fons limitats per continuar amb recursos jurídics i estratègies tècniques.

Aliances: Collectiu Ecologista Bosc Verd, Naturalistes de Gelida, Unió de Pagesos, ADEMA, Revoltes de la Terra.

Stop Creuers Catalunya

Des de 2022

 Barcelona i Tarragona

Prou creuers, prou turisme depredador

DESCRIPCIÓ

Confluència d'entitats ecologistes i veïnats que busquen frenar l'expansió del turisme de masses via grans creuers al litoral català. Reivindiquen la reducció radical del trànsit de creuers fins quasi desaparèixer, rebutjant tecnologies de suposada sostenibilitat i exigint un model de turisme que respecti el territori i la salut pública. Enuncien els impactes ambientals, socials i urbanístics que genera aquest model i proposen un canvi de paradigma econòmic i territorial.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Lobbies del turisme i la indústria creuerística (navieres internacionals i promotors portuaris) que promouen la construcció d'infraestructures per ampliar terminals, incloent la "megaterminal" prevista per 7.000 passatgers.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Reducció i eventual eliminació de l'activitat de creuers a Barcelona i Tarragona.
- Lluita contra les falses solucions com el Gas Natural Liquefiet (GNL) o els scrubbers.
- Reversió dels plans d'expansió portuària (nova terminal G).
- Protecció ambiental i sanitària i defensa dels espais públics urbans.
- Sensibilització ciutadana sobre l'impacte real del turisme de creuers.

ACCIONS PRINCIPALS

- Mobilitzacions comarcal a Barcelona i Tarragona per reclamar una reducció dràstica del trànsit de creuers.
- Jornades informatives i trobades entre moviments de la Mediterrània.
- Campanyes públiques contra la licitació de noves terminals i comunicats oposant-se a la construcció de la terminal G.
- Declaracions i denúncies polítiques: Stop Creuers ha criticat l'acord AjuntamentPort com una mesura insuficient que manté els interessos del sector.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Consolidació pública com a referent en la crítica a l'impacte del turisme de creuers.
- ✓ Proposta d'un pla per reduir terminals i trànsit de creuers, incloent mesures per tancar terminals antigues a cost zero.
- ✓ Integració en la xarxa europea *European Cruise Activist Network* (ECAN) amb altres moviments anticreuers com els de Marsella, València i Mallorca.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ L'acord actual limita terminals però pot consolidar la nova "megaterminal", mantenint o augmentant el trànsit de creueristes.
- ✗ Manca de voluntat política real per reduir el sector en consonància amb reivindicacions socials.

Aliances: *European Cruise Activist Network* (ECAN), Ecologistes en Acció, Zero Port.

Zeroport

Des de 2019

Baix Llobregat i Barcelonès

Decreixement just del port i l'aeroport: defenses socials, decreixement, vida digna

DESCRIPCIÓ

Plataforma multisectorial que agrupa més de 150 organitzacions, entitats veïnals, ecologistes, moviments per la justícia climàtica i sindicats, per oposar-se a l'expansió de les grans infraestructures (port i aeroport) com a símbols d'un model territorial depredador, no sostenible i que agreuja la crisi ecològica i social. Reivindiquen reduir la petjada industrial urbana i turística, prioritzar transports menys contaminants, i protegir la salut, el sòl agrari i la biodiversitat.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Interessos econòmics vinculats a grans fons d'inversió i conglomerats (com *BlackRock*, *Vanguard*, *Deutsche Bank*) accionistes d'AENA, promouen l'ampliació de les infraestructures per generar alt retorn econòmic mitjançant turisme massificat, obra pública i negoci especulatiu, ignorant els costos ambientals i socials.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Aturar ampliacions del Port de Barcelona i l'Aeroport del Prat.
- Reduir vols i creuers, especialment rutes curtes amb alternatives menys contaminants.
- Suprimir els privilegis fiscals per a aeroports i navieres.
- Protegir el Delta del Llobregat i inclusió en Xarxa Natura 2000.
- Canviar de model turístic per prioritzar la justícia social i ambiental.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Frenada dels plans d'ampliació i posada en crisi de l'actual model d'infraestructures massives.
- ✓ Construcció d'una base social extensa: més de 300 entitats coordinades.
- ✓ Visibilització pública del model turístic depredador i judicialització social del conflicte ecològic del Delta del Llobregat.

ACCIONS PRINCIPALS

- Manifestacions massives, per exemple 19 de setembre de 2021 amb unes 10 000 persones.
- Concentració a la plaça Sant Jaume de Barcelona el 28 de juny de 2025 contra el projecte d'ampliació de la tercera pista.
- Presentació d'allegacions, comunicats de denúncia i accions de sensibilització mediàtica coordinades amb altres plataformes ecologistes com Stop Creuers.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Persistència política i institucional dels plans d'ampliació amb suport empresarial i estatal, incloent el Pla DORA III (fins 2031) i expansions per valor de milers de milions d'euros.
- ✗ Estructura de poder desequilibrada i resistència dels governs a canviar el model de mobilitat i turisme.

Aliances: *Stay Grounded*, Stop Creuers, Ecologistas en Acción, Xarxa per la Justícia Climàtica, Assemblea de Barris pel Decreixement Turístic.

Col·lectiu Eixarcolant

Des de 2016

 Jorba

Recuperar els usos tradicionals de la vegetació silvestre comestible i les varietats agrícoles locals per construir un model agroalimentari més sostenible, just i vinculat al territori

DESCRIPCIÓ

Col·lectiu agroecològic que treballa per la recuperació, recerca i difusió de plantes silvestres comestibles i varietats tradicionals amb finalitat alimentària. Promou una producció i consum de proximitat, dignificant el treball agrícola i preservant la diversitat natural del territori.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Grans distribuïdors i monocultius empresarials invisibilitzen les varietats locals i menyspreen la pagesia familiar i la seva capacitat de subsistència econòmica.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Sobirania alimentària i recuperació de varietats locals
- Agroecologia i transició cap a sistemes alimentaris sostenibles
- Defensa del coneixement tradicional i conservació de biodiversitat
- Dignificació del treball pagès i economia social del territori.

ACCIONS PRINCIPALS

- Campanyes de micromecenatge i gir de presentacions (projecte "Forn de Jorba") per impulsar un espai demostratiu del model agroalimentari alternatiu.
- Passejades etnobotàniques a Jorba per aprendre sobre plantes silvestres comestibles en entorns naturals locals.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Recuperació de més de 500 espècies silvestres comestibles i 3.000 varietats tradicionals rellevants per a la sobirania alimentària local.
- ✓ Consolidació d'una comunitat de voluntariat que impulsa itinerància formativa i divulgativa per tot Catalunya i Illes Balears.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Competència del sector agroindustrial i dificultats per fer front al negoci globalitzat.
- ✗ Vicis del capitalisme verd i *greenwashing*, que difuminen l'impacte real en benefici del màrqueting.

Aliances: Arrels, Naturexperience.cat

Vall de Can Masdeu

Des de 2001

Parc Natural de Collserola

Construïm espais comunitaris autònoms alliberats de la lògica mercantil

DESCRIPCIÓ

Espai de cooperació comunitària que combina centre social, horts comunitaris, residència autogestionada i accions agroecològiques en un entorn semi-urbà. Gestionen 35 ha dins del Parc de Collserola, propietat de l'Hospital de Sant Pau, però sota custòdia activa comunitària des del 2001. Són un referent mediterrani en solucions a la crisi climàtica: teixeixen connexions entre ciutat i bosc, fomenten cultura regenerativa, ruralitzen la metròpolis i reivindiquen que la terra és de qui la treballa.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

La propietat formal és de la Fundació del Patrimoni del Hospital de Sant Pau, però seduïda per intents anteriors de desenvolupament lucratiu (trasllat del Zoo, complex residencial, etc.) que no s'han materialitzat. El col·lectiu denuncia l'especulació i defensar el dret d'ús comunitari davant del control mercantil del territori.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Recuperació dels comuns i la gestió comunitària del territori.
- Agroecologia i resistència rural enmig de la ciutat.
- Custòdia activa del bosc, horts, camins i patrimoni arquitectònic.
- Educació ambiental i justícia climàtica des d'una base alta local.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Procés consolidat com a espai autònom i força comunitària de referència a Barcelona.
- ✓ Resistència no violenta efectiva que ha permès la continuïtat física i simbòlica del projecte des del 2002 fins avui.
- ✓ Generació d'una comunitat estable amb pràctiques cooperatives, agroecològiques i culturals, que han inspirat altres iniciatives similars.

ACCIONS PRINCIPALS

- Centre Social PIC: tallers, projeccions, concerts, teatre, banc de llavors, biblioteca, menjar ecològic a preus populars gairebé cada diumenge.
- Horts comunitaris autogestionats per famílies locals des del 2002.
- Rutes guiades d'educació agroecològica per escoles i públic general.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Estat jurídic fràgil, la propietat conserva el dret formal i podria exercir desallotjaments legals.
- ✗ Pressió urbanística i dinàmiques de mercat immobiliàries que amenacen espais verds al voltant del parc.
- ✗ Limitacions d'espai que condueixen a llista d'espera per a noves incorporacions o estades temporals.

Aliances: Ruralitzem, Arran de Terra, Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya (XES), Observatori del Deute en la Globalització (ODG).

MOVIMENTS EN DEFENSA DE
LA VIDA I DEL TERRITORI A
LLATINOAMÈRICA

MOVIMENTS EN DEFENSA DE LA VIDA I DEL TERRITORI A LLATINOAMÈRICA

- 1 Asociación de Cabildos Indígenas del Norte del Cauca (ACIN)
- 2 Asociación Interétnica de Desarrollo de la Selva Peruana (AIDESEP)
- 3 Colectivo Madre Selva
- 4 Ecobarrio San Cristóbal y Manantial
- 5 Proyecto Fronterizo de Educación Ambiental
- 6 Resistencia Socioambiental Quilicura
- 7 Un Salto de Vida
- 8 Alianza Centroamericana Frente a la Minería (ACAFREMIN)
- 9 Colectivo Guara
- 10 Colectivo Oaxaqueño en Defensa de los Territorios
- 11 Coordinadora Ambiental La Farfana
- 12 Fundación Cerros Bogotá
- 13 Movimiento Ríos Vivos
- 14 Movimiento Socioambiental Comunitario — Por el Agua y el Territorio (MOSACAT)
- 15 Comunidad de Paz San José de Apartadó

Asociación de Cabildos Indígenas del Norte del Cauca (ACIN)

Des de 1994

Territori indígena del nord del Cauca

Per la lliure autodeterminació en un territori col·lectiu, amb equitat, harmonia i autonomia pròpia

DESCRIPCIÓ

La Asociación de Cabildos Indígenas del Norte del Cauca ACIN, del Territorio CXHAB WALA KIWE està conformat per 22 *cabildos* indígenes (autoritats indígenes tradicionals). D'aquests, setze estan constituïts com a resguards indígenes: Tacueyó, Toribio, San Francisco, Jambaló, Huellas Caloto, Tóez, Miranda, Corinto, López Adentro, Nasa Kiwe Tehekshw, Munchique, Canoas, Delicias, Concepción, Guadualito, Kite Kiwe; i tres no s'han aconseguit constituir: Cerro Tijeras, Pueblo Nuevo Ceral, Alto Naya, Playón i *cabildo* urbà de Cali.

Compta amb personalitat jurídica i treballa per l'enfortiment dels plans de vida comunitaris, l'aplicació del dret propi i la consolidació d'espais polítics, educatius, econòmics, sanitaris, de justícia i culturals propis del poble Nasa.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Interessos externs, com empreses extractives o estatals, que amenacen la territorialitat i autonomia dels resguardos i grups armats i de narcotràfic que atempten contra la vida i integritat de les comunitats Nasa.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Defensa de la vida, el territori i la justícia pròpia.
- Educació etnolingüística i salut comunitària.
- Govern propi i aplicació de la legislació Nasa.
- Revitalització cultural i vivència de les pràctiques i sabers culturals.

ACCIONS PRINCIPALS

- Enfortiment de Plans de Vida en els cabildos i àmbit local.
- Implementació de la justícia pròpia i l'articulació interjurisdiccional.
- Exercici de governança pròpia en salut, educació, economia, justícia i cultura.
- Participació en espais de pau i diàleg (taules interètniques, taules de pau, dones cercadores, propostes per al reconeixement de les víctimes).

Asociación de Cabildos Indígenas del Norte del Cauca (ACIN)

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Reconeixement legal i consolidació com a autoritat tradicional amb autonomia administrativa.
- ✓ Consolidació d'un sistema de salut i educació propis, amb el Programa de Salut Indígena (*Cxhab Wala Kiwe Salut*) i el Programa d'Educació Bilingüe Intercultural.
- ✓ Han detingut projectes de mineria il·legal, monocultius i invasions de terres, i han exercit control territorial amb la Guàrdia Indígena.
- ✓ L'ACIN ha estat interlocutora clau en la taula de diàleg entre el govern colombià i les comunitats indígenes, especialment durant el procés de pau amb les FARC i posteriorment en la defensa davant la violència de grups armats.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Context de violència armada i inseguretat al territori.
- ✗ Criminalització i vulneració de Drets Humans als líders i comunitats (assassinats, desplaçaments).

Aliances: Consejo Regional Indígena del Cauca (CRIC), Asociación de Mujeres Afrodescendientes del Norte del Cauca (ASOM), Ruta Pacífica de las Mujeres, Asociación de comunidades afrocolombianas, i comunitats camperoles i organitzacions de Drets Humans nacionals i internacionals.

Asociación Interétnica de Desarrollo de la Selva Peruana (AIDSEP)

Des de 1980

Territori amazònic peruà

Defensar els drets col·lectius dels pobles indígenes de l'Amazònia

DESCRIPCIÓ

Organització representativa dels pobles indígenes amazònics del Perú, que agrupa 109 federacions i 1809 comunitats, sumant més de 650 000 persones i 64 pobles de 19 famílies lingüístiques. L'organització treballa per la inclusió, la participació política indígena i la sobirania dels pobles amazònics. És la veu col·lectiva més extensa de l'Amazònia peruana.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Empreses extractives de mineria, hidrocarburs, tala i agroindústria (palma, soia, monocultius) que operen a l'Amazònia peruana, moltes d'elles transnacionals, amb suport de l'Estat i inversió estrangera. Aquests interessos busquen expandir concessions sobre territoris indígenes, posant en risc la sobirania, la biodiversitat i els drets col·lectius dels pobles amazònics.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Defensa dels drets territorials, culturals i col·lectius dels pobles indígenes amazònics.
- Lluita contra l'explotació dels recursos naturals sense consentiment de les comunitats.
- Promoció de la participació indígena en processos polítics, incloent les consultes prèvies i l'accés a la justícia ambiental.
- Impuls per accés directe a finançament per als projectes comunitaris i la sostenibilitat.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Reconeixuda figura representativa dels pobles amazònics del Perú.
- ✓ Premi Nobel Alternatiu de la Pau (1986) juntament amb COICA i altre col·lectius en reconeixement a la defensa dels drets indígenes.
- ✓ Lideratge sostingut en la protecció dels territoris i cultura indígena malgrat contextos adversos.
- ✓ Integració institucional, amb un òrgan directiu triat cada tres anys.

ACCIONS PRINCIPALS

- Coordinació d'organitzacions regionals i convocatòria d'Assemblees nacionals periòdiques per definir línies polítiques.
- Publicacions i informes sobre la situació dels territoris indígenes.
- Participació activa en espais internacionals com ara en xarxes com *Coordinadora de las Organizaciones Indígenas de la Cuenca Amazónica* (COICA) i *membres de la Unión Internacional para la Conservación de la Naturaleza* (UICN).
- Incidència en polítiques públiques, inclosa la gestió de fons per a biodiversitat i desenvolupament local.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Vulneració sistemàtica de drets territorials per part de projectes extractius i falta de protecció estatal.
- ✗ Escassetat de finançament directe per part de les comunitats indígenes; lideratge indígena denuncia que "menys del 1 % de la ajuda internacional arriba directament a territoris indígenes".
- ✗ Màrqueting i processos burocràtics que impedeixen la participació real en els sistemes de governança global del canvi climàtic.

Aliances: *Coordinadora de las Organizaciones Indígenas de la Cuenca Amazónica* (COICA), *Unión Internacional para la Conservación de la Naturaleza* (UICN).

Colectivo Madre Selva

Des de 1996

Ciutat de Guatemala

Defensar la vida, els béns comuns i preservar els ecosistemes essencials per al bon viure...

DESCRIPCIÓ

Colectivo Madre Selva és una organització ecologista que acompanya comunitats i moviments socials, en la defensa del territori, l'aigua, els boscos i la biodiversitat. Promou la defensa dels béns naturals des d'una perspectiva ecològica, política i social, en aliança amb comunitats resistents al model extractivista. Ofereix assessorament tècnic, polític, organitzatiu i legal, per a la defensa de drets col·lectius amb enfocament ecològic, multicultural i de justícia ambiental.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Imposició de projectes extractius que violen drets d'accés a la informació i el dret a la consulta lliure, prèvia i informada a comunitats i pobles. Com projectes hidroelèctrics, miners i de monocultius, que responen a interessos del sector privat, nacional i transnacional, en complicitat amb el govern i l'elit local.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Defensa de béns comuns essencials per a la vida, bosc, sòl, aigua i biodiversitat.
- Dret humà a l'aigua, davant l'abús de represa hidroelèctriques, contaminació de conques hídriques per projectes miners i el segrest de rius per a reg de monocultius.
- Suport al defensa del territori, recuperació de terres comunals a través de litigis per reconeixement als justos títols històrics, gestió ecològica dels riscos, bon viure, exercici del dret d'accés a la informació, dret a la consulta lliure, prèvia i informada i participació ciutadana per a la incidència política.
- Acompanyament a defensors i defensores de Drets Humans i ambientals, així com a comunitats i pobles que resisteixen l'extractivisme en defensa dels seus drets col·lectius.

ACCIONS PRINCIPALS

- Anàlisi dels problemes comunitaris, establir estratègies legals i rutes jurídiques i polítiques per a la defensa de béns comuns i Drets Humans, col·lectius i ambientals de comunitats i pobles (aigua, sòl, aire, biodiversitat).
- Assessoria tècnica i legal a comunitats i pobles per a la defensa del territori, a través de tallers de formació per dissenyar una estratègia, legal i una ruta jurídica per a la incidència política en defensa de Drets Humans i col·lectius.
- Incidència política i mediàtica, incloent-hi art, comunicació, mobilització i construcció d'aliances per visibilitzar l'impacte ambiental i en la vida, salut i economia dels pobles, provocats per la indústria extractiva en els territoris.
- Projecció internacional i documental sobre les accions de resistència pacífica en defensa del riu Cahabón per oposar-se a la construcció i ampliació de les centrals hidroelèctriques –Oxec II, i Oxec III – i els projectes RENACE 1,2,3 i 4 amb la cooperació de *Peace Brigades International* (PBI).

Colectivo Madre Selva

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Ha consolidat la seva reputació com a referent ambiental a Guatemala, amb més de 20 anys d'existència.
- ✓ Ha aportat estratègia i visibilitat a processos i lluites comunitàries contra grans projectes extractius, com la defensa del riu Cahabón, Río Ostua – Guija – Lempa, conca transfronterera, i rius de la costa sud de Guatemala.
- ✓ Ha contribuït a la realització de consultes comunitàries en contra de projectes extractius a totes les regions del país.
- ✓ Ha contribuït al triomf de les lluites comunitàries que han aconseguit la suspensió de projectes autoritzats de forma il·legal, la revocatòria d'Estudis d'Impacte Ambiental (EIA), i de llicències ambientals atorgades per l'Estat de manera fraudulenta.
- ✓ Ha participat al costat de comunitats i pobles en la interposició de denúncies a nivell internacional en casos de violacions de Drets Humans per projectes extractius davant el *Banco Interamericano de Desarrollo* (BID), Banc Mundial i Bancs europeus per finançar empreses violadores de drets a pobles indígenes.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Pressió continuada del model extractiu i la falta de reconeixement institucional a la justícia ambiental comunitària.
- ✗ Polítiques de criminalització impulsades des de la indústria extractiva en contra de defensors/es de Drets Humans i ambientals; contra els lideratges i autoritats ancestrals que defensen els seus territoris, sota campanyes d'estigmatització, seguides de judicialització i obertura de processos mitjançant denúncies falses, buscant la captura i l'empresonament.
- ✗ Pressió continuada del model extractiu, agreujada per l'incompliment de drets per part de la institucionalitat de l'Estat i la impunitat ambiental per la corrupció del sistema de justícia. En específic la negació de drets d'accés a la informació i l'exercici de la consulta lliure, prèvia i informada, on les corts de justícia neguen l'exercici a dret de lliure determinació, judicialitzant les consultes i deslegitant-les mitjançant sentències espúries.

Aliances: *Peace Brigadas International, Comunidades en resistencia de Alta Verapaz, Baja Verapaz, Quiche, Jutiapa, Izabal, Escuintla, Chinautla, Movimiento Global de Defensores del Territorio y Derechos Ambientales, Alianza centroamericana frente a la Minería (ACAFREMIN), Foro Centro América Vulnerable Unida por la Vida, Alianza por Escazú.*

Ecobarrio San Cristóbal y Manantial

Des de 2006

Localitat de San Cristóbal, Cerros Orientales, barris Manantial i Triángulo Alto – Districte Capital de Bogotá

Sostenibilitat des de la perifèria: ecologia, memòria i resistència comunitària

DESCRIPCIÓ

L'*Equipo Técnico, Pedagógico, Comunitario y Cuidador de Ecobarrio Manantial y Triángulo Alto*, va néixer en la Mesa de Cerros Orientales, davant la complexitat administrativa i social del territori. Es consolida com una proposta ecosostenible en zones perifèriques de Bogotá, vinculant la gestió del risc, la defensa ambiental dels Cerros Orientals (incloent la protecció dels *páramos* de Chingaza i Sumapaz), i la reivindicació del dret a la ciutat des dels permeabilitzadors urbans. Manté una estructura comunitària horitzontal, basada en assemblees i lideratges rotatiu i aposten per preservar l'esperit i la memòria dels territoris, amb una mirada ecològica i participativa, reivindicant la ruralitat i promovent ciutats per a la pau.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

El territori afronta pressions especulatives d'expansió urbana, risc de relocalització, i la disminució de la ruralitat comunitària. Aquests interessos, sovint d'origen polític o urbanístic, amenacen la defensa del territori, l'ecosistema i la comunitat mateixa.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Defensa del territori i la vida davant dels desequilibris urbans i ambientals.
- Rebuig a formes fragmentadores del creixement urbà especulatiu.
- Promoció de l'autonomia comunitària i la sobirania cultural.
- Construcció d'un ecohumà que reivindica lideratges populars i participatius.

ACCIONS PRINCIPALS

- Observació i reconeixement crític de la dinàmica perifèrica i urbana local.
- Mobilització ciutadana per visibilitzar l'existència dels ecobarris i defensar el dret a romandre.
- Incidència jurídica i política: participació en plans de planejament territorial participatiu i suport al reconeixement legal dels assentaments comunitaris (resolució del *Consejo de Estado*).
- Foment de la participació ciutadana i lideratges comunitaris per assessorar i formar en pràctiques de sostenibilitat.

Ecobarrio San Cristóbal y Manantial

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Aliança efectiva amb entitats locals, de districte i regionals.
- ✓ Resolució del *Consejo de Estado* que reconeix els drets adquirits i la preexistència dels barris en zones de reserva.
- ✓ Influència en el planejament territorial de Bogotá i reconeixement en premis de defensa de Drets Humans a nivell de districte.
- ✓ Establiment de col·laboracions amb universitats per formació i recerca.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Amenaces directes i inseguretat per a líders del territori.
- ✗ Estigmatització dels processos veïnals i exclusió dels espais participatius institucionals.
- ✗ Manca de confiança social envers les organitzacions i institucions.
- ✗ Obstaculització per interessos polítics i electorals que frenen l'acció comunitària.

Aliances: Mesa de los Cerros Orientales, Agropolis, Mercados Campesinos, Mesa por el Derecho a la Ciudad, Asamblea SUR, Carta a la Memoria.

Proyecto Fronterizo de Educación Ambiental (PFEA)

Des de 1991

 Tijuana

Protegim el riu, oceà i comunitat: un aqüífer viu protegit per la societat

DESCRIPCIÓ

ONG comunitària basada a Tijuana que, com a afiliada de *Tijuana Waterkeeper*, promou la protecció i gestió comunitària dels ecosistemes marins, costaners i fluvials transfronterers. Impulsen la participació local per prendre decisions informades que garanteixin la salut dels corredors hídrics i la resiliència ambiental transfronterera.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

S'enfronten a interessos de creixement urbà i turístic costaner que sovint descuiden la conservació del riu i la costa, afectant la salut ambiental i la seguretat de la comunitat. PFEA funciona com a contrapès cívic davant d'aquests impulsos.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Protecció dels cursos d'aigua i zones costaneres contra la degradació.
- Sensibilització comunitària sobre la qualitat de l'aigua i el dret a un entorn saludable.
- Vigilància democràtica i participació en polítiques hídriques i ambientals.

ACCIONS PRINCIPALS

- Programa de monitoreig ciutadà de la qualitat de l'aigua, incloent recollida de dades en platges i desembocadures.
- Integració a la xarxa *Tijuana Waterkeeper* i col·laboració amb organitzacions com *Swim Guide*.
- Presència en entorns reguladors estatals, com la *Regional Water Quality Control Board de San Diego* per compartir dades i exigir normes ambientals transfrontereres.
- Educació pública i comunicació accessible sobre l'estat dels ecosistemes costaners.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Sistema estable de vigilància de la qualitat de l'aigua implementat.
- ✓ Reconeixement per entitats binacionals i comunitats com a veu fiable en qualitat ambiental costanera.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Limitacions tècniques i legals per certificar-se formalment per a la producció de dades ambientals oficials.
- ✗ Pressions creixents de "desenvolupament" costaner que poden desplaçar la comunitat i degradar ecosistemes.
- ✗ Requereix més reconeixement polític i recursos institucional per ampliar l'abast d'acció.

Aliances: *Tijuana Waterkeeper*, *Swim Guide*, *Regional Water Quality Control Board de San Diego*.

Resistencia Socioambiental Quilicura

Des de 2019

Comuna de Quilicura - Regió Metropolitana de Santiago

Defensa del patrimoni natural i comunitari: aiguamolls com a vida, no com a negoci

DESCRIPCIÓ

Collectiu veïnal dedicat a visibilitzar i protegir els aiguamolls urbans de Quilicura. Ha liderat jornades d'observació, denúncies i mobilitzacions contra l'erosió dels ecosistemes i la seva mercantilització, promovent la participació ciutadana en la conservació del territori.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Se'n protegeix dels interessos d'immobiliàries i projectes tecnològics, com data centers que busquen aprofitar els terrenys aiguamolls per desenvolupar infraestructures urbanes i industrials, en detriment dels ecosistemes i la comunitat.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Protecció del Humedal Urbano de Quilicura (468,3 ha) com a hàbitat vital i dret cultural.
- Demanda de participació ciutadana en l'aprovació de projectes que impacten el territori.
- Defensa del dret a la vida urbana ecològica, saludable i regenerativa des de la base comunitària.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Reconegut paper en la declaració del *Humedal Urbano de Quilicura* (468,3 ha) el 2021.
- ✓ Formació de aliances locals amb *Corporación Ngen*, *Colectivo Ecosocial y Popular de Quilicura*, *Asamblea Las Torres* i altres collectius del territori.
- ✓ Elevada visibilitat en mitjans i reconeixement institucional pel seu rol en la defensa dels ecosistemes locals.

ACCIONS PRINCIPALS

- Denúncia pública i mobilització per frenar la degradació dels aiguamolls.
- Organització de peticions, signatures i pràctiques participatives per influir en la declaració legal dels aiguamolls (2020).
- Impuls de tallers educatius, tallers escolars i activisme pedagògic sobre biodiversitat i drets ambientals.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Batalles legals, com el reconeixement dels aiguamolls ha estat contestat per diversos actors privats davant tribunals ambientals.
- ✗ Pressions constants dels sectors industrials i urbanitzadors.
- ✗ Vulnerabilitat de l'acció comunitària davant d'una institucionalitat poc receptiva o lenta en resposta.

Aliances: *Corporación Ngen, Colectivo Ecosocial Popular Quilicura, Asamblea Las Torres, Territorio Emancipado, Quilicura Se Renueva, Coordinadora Medioambiental Digno Quilicura, Andha Quilicura, No Más TAG, Junta de Vecinos Lo Marcoleta 3 Unida, Mujeres por una Nueva Constitución.*

Un Salto de Vida

Des de 2006

 El Salto i Juanacatlán

Per la nostra salut, per la defensa del nostre territori i per una vida digna

DESCRIPCIÓ

Collectiu de base format per veïns de El Salto i Juanacatlán que s'organitzaren per defensar-se dels danys de la contaminació industrial del riu Santiago. El moviment usa estratègies diverses com reunions a places, porta a porta, marxes, peticions i trobades amb autoritats estatals i federals, generant xarxes locals, nacionals i internacionals.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

S'enfronten a interessos industrials consolidats que han contaminat el riu amb metalls pesants i residus tòxics, derivats de dècades d'activitat manufacturera i química amb poc control ambiental.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Reparar i defensar la salut col·lectiva contra els efectes tòxics del riu.
- Reconstruir la memòria i dignitat del territori.
- Visibilitzar la injustícia ambiental com una problemàtica social i política que exigeix respostes comunitàries.

ACCIONS PRINCIPALS

- Organització de jornades d'informació i mobilització comunitària a espais públics i entorns digitals.
- Marxes, reunions veïnals, peticions i petició d'auditories ambientals i legislatives per exigir responsabilitat i canvi.
- Ús de metodologies narratives i afectives com tallers viscerals vinculats amb el cos i el paisatge per denunciar la violència ambientals soferta.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Consolidació d'un espai públic ciutadà que transforma el dolor en accions comunitàries i salut pública.
- ✓ Reconeixement per part de la CIDH mitjançant mesures cautelars en protecció de la comunitat i el territori afectat.
- ✓ Èxit parcial en litigis, com el fre a desenvolupaments urbanístics com "El Mirador".
- ✓ Major visibilitat mediàtica nacional i internacional, amb cobertura de mitjans como *Deutsche Welle*, documentals i podcasts, que han internacionalitzat la seva denúncia.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Continuïtat dels nivells crítics de contaminació del riu que agreugen la salut pública.
- ✗ Manca de resposta estatal efectiva i mancança de mesures reals de sanejament i rehabilitació del territori.

Aliances: Instituto Mexicano para el Desarrollo Comunitario (IMDEC), Red Mexicana de Afectados por la Minería (REMA), Movimiento Mexicano de Afectados por las Presas y en Defensa de los Ríos (MAPDER), Agua Para Tod@s, Agua Para la Vida, Otros Mundos Chiapas, Servicios y Asesoría para la Paz (SERAPAZ), Red Latinoamericana contra Represas (REDLAR).

@unsaltodevidaac

www.unsaltodevida.wordpress.com

Alianza Centroamericana Frente a la Minería (ACAFREMIN)

Des de 2017

 Guatemala, El Salvador, Hondures, Nicaragua i Panamà

Una Centreamerica lliure de mineria metàl·lica

DESCRIPCIÓ

Plataforma regional formada per entitats locals (ambientals, comunitàries, defensors de Drets Humans, pobles indígenes) que coordina accions de recerca, comunicació i mobilització per denunciar els impactes socioambientals del model extractivista i promoure la defensa del territori i la democràcia participativa. Proposen models alternatius d' economia sostenible, regulació estricta de la inversió estrangera, fi de la criminalització de la protesta social i exigència de responsabilitat jurídica en països d'origen de les empreses extractives.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Empreses transnacionals de mineria, recolzades per interessos estrangers: fons d'inversió i governs locals que promouen una legislació permissiva que garanteixen concessions d'explotació minera.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Promoure models de desenvolupament econòmic basat en la sostenibilitat.
- Visibilitzar els impactes del model extractiu i les seves conseqüències democràtiques i ambientals.
- Exigir drets de consultes prèvies lliure i informades, accés a informació, transparència i rendició de comptes en sectors miner i públic.
- Enfortir les capacitats d' incidència en organitzacions de la societat civil comunitària davant la imposició de projectes extractius i la criminalització dels defensors del territori.

ACCIONS PRINCIPALS

- Realització de trobades d'intercanvi regional, com la III Trobada Regional (Tocoa, Hondures, 2018) i la IV Trobada Regional (Ataco, El Salvador, 2019), per compartir informació, generar estratègies d'acció conjunta, i generar propostes d'alternatives al model econòmic extractivista.
- Publicació d'anàlisi i informes sobre dinàmica de concessions, criminalització i alternatives econòmiques.
- Acompanyament institucional i comunicatiu a comunitats afectades, com a la defensa del riu Guapinol a Tocoa (Hondures), la resistència al projecte miner Cerro Blanco a Asunción Mita (Guatemala), i la lluita per restablir la prohibició minera a Cabañas (El Salvador).

Alianza Centroamericana Frente a la Minería (ACAFREMIN)

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Creació d'un espai comú i coordinat de resistència regional a la mineria.
- ✓ Generació i difusió de documents d'anàlisi i denúncia sobre impactes extractius i vulneració de drets.
- ✓ Enfortiment de xarxes internacionals i suport a organitzacions defensores, frenant legalment i simbòlicament projectes extractius.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Implementació de legislació favorable al sector extractiu i debilitament institucional en països d' Amèrica Central.
- ✗ Tendència dels governs de la regió a tancar espais de diàleg democràtic amb organitzacions de la societat civil, com la manca d' accés a informació, la manca de consulta prèvia lliure i informada i manca accés a les institucions de justícia.
- ✗ Intensificació de la criminalització de líders socials, repressió i imposició de concessions mineres.

Aliances: ACAFREMIN és una articulació regional conformada per una coordinació amb base en quatre països: Nicaragua (*Centro Alexander von Humboldt*); Honduras (*Equipo de Reflexión, Investigación y Comunicación ERIC*); Guatemala (*Colectivo Madre Selva*) y El Salvador (*Comité Cristiano Pro Desplazados –CRIPDES–* i *Asociación para el Desarrollo*). A més de 20 organitzacions locals i moviments de comunitats afectades per la mineria a la regió. També s'articula en col·laboració amb altres xarxes com: el *Observatorio de Multinacionales en América Latina (OMAL)*, *La Red Centroamérica por Escazú*, *Aliados Internacionales contra la Minería*, *Asociación Red de Solidaridad para la Transformación Social –Reds*, i universitats com la Universitat d'Aarhus a Dinamarca i la Facultat d'Informació de la Universitat de Western Ontario de Canadà.

Colectivo Guara

Des de 2023

Asunción – Districte Capital

Defensa del territori, la vida digna i el medi ambient

DESCRIPCIÓ

Colectivo Guara és un grup local de formació tècnica que treballa sobre la ciutat mitjançant accions urbanes, documentals i visuals, principalment al barri San Miguel d'Asunción, per defensar el territori, garantir una vida digna i preservar l'ambient. Busquen repensar espais urbans des de la participació ciutadana, pràctiques comunitàries, i impulsen processos d'autogestió i participació veïnal per fer front a les amenaces ambientals. El col·lectiu fomenta la participació veïnal i l'autogestió com a camins per a transformar el barri, defensar el territori, garantir una vida digna i preservar l'ambient des de les pròpies comunitats.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

El barri San Miguel es veu pressionat per dinàmiques especulatives urbanístiques, projectes immobiliaris i absència de polítiques públiques inclusives, que generen vulnerabilitat social i ambiental. Aquests interessos busquen transformar el territori per a l'explotació privada del sòl, en detriment dels drets de les famílies històricament assentades.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Orientar i incidir en programes, projectes i polítiques públiques vinculades a l'habitatge i al territori.
- Realitzar estudis, anàlisis i investigacions sobre dinàmiques socioterritorials i la producció de l'espai.
- Reflexionar i advocar per la transformació del rol social de les disciplines de l'habitat.
- Acompanyar els processos de transformació del territori des de la comunitat i amb perspectiva de drets.

ACCIONS PRINCIPALS

- Organització comunitària i assemblees veïnals al Barri San Miguel.
- Campanyes de sensibilització i denúncia davant amenaces ambientals (incendis forestals) i socials.
- Producció d'investigacions i documents tècnics sobre dinàmiques territorials del barri i la ciutat.
- Treball pedagògic i social amb infants, adults majors i famílies històricament assentades.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Consolidació d'un espai comunitari que combina activisme, recerca i formació ciutadana.
- ✓ Articulació de veïns i famílies en processos d'autogestió per enfortir el teixit social del barri.
- ✓ Visibilització dels problemes ambientals i socials de San Miguel en l'agenda pública i mediàtica.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Incendis forestals recurrents que afecten greument el territori.
- ✗ Estigmatització i criminalització que associen el barri amb problemàtiques socials.
- ✗ Escassetat de recursos materials per sostenir iniciatives comunitàries.
- ✗ Vulnerabilitat davant polítiques públiques excloents que invisibilitzen la comunitat.

Colectivo Oaxaqueño en Defensa de los Territorios

Des de 2009

Valles Centrales, Sierra Sur, Costa, Sierra Norte, MixtecaCañada i l'Istmo de Tehuantepec

La defensa dels béns comuns i el dret a la lliure determinació indígena contra els megaprojectes de despossessió

DESCRIPCIÓ

Associació regional que agrupa organitzacions civils, comunitàries i socials, amb una actuació col·lectiva i diversa per denunciar els impactes extractius de la mineria i reafirmar l'autonomia comunitària. El moviment destaca la resistència cultural mitjançant l'utilització de la paraula zapoteca Guelaguetza, que significa "cooperar" per fer front a la mineria.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Empreses mineres, com la filial de Fortuna Silver Mines, governs que faciliten concessions sense consulta comunitària, i interessos extractius que impulsen infraestructures de minerals, hidroelèctriques i energies renovables, amb suport institucional que vulnereu els drets territorials i col·lectius indígenes.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Oposició a la mineria, especialment projecte San José i concessions sense consentiment.
- Rebuig al corredor interoceànic i zones de "desenvolupament" imposades sense consulta.
- Exigència de consulta prèvia, lliure i informada.
- Defensa de l'autonomia comunitària, cultura i pràctiques comunitàries, com la guelaguetza, com a formes de resistència.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Creació d'un espai intercomunitari de resistència cultural, legal i política per part de múltiples regions oaxaques.
- ✓ Visibilització nacional i internacional dels abusos en concessions i de la destrucció dels béns comuns, mitjançant escenaris públics com el judici popular o les guelaguetzas resistents.
- ✓ Generació de capacitat d'acció política comunitària directa, amb reconeixement explícit dels drets col·lectius i territorials.

ACCIONS PRINCIPALS

- Organització de la "Guelaguetza contra la mineria" com a festa de resistència popular i cultural.
- Realització del "judici popular contra les mineres" (2018) amb representants de 522 comunitats.
- Declaració de municipis com Magdalena Ocotlán com a "territori prohibit per a la mineria" mitjançant cabildos comunitaris

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Criminalització, desinformació i repressió contra defensors del territori.
- ✗ Continuïtat de les concessions oficials a empreses extractores sense consentiment comunitari.
- ✗ Imposició de "zones econòmiques especials" i infraestructures que fragmenten i despolititzen els territoris originaris.

Aliances: Centro de Derechos Indígenas Flor y Canto, Servicios para una Educación Alternativa (EDUCA), Unión de Organizaciones de la Sierra Juárez de Oaxaca (UNOSJO), Centro de Derechos Humanos Miguel Agustín Pro Juárez, Servicios del Pueblo Mixe (Ser Mixe), Tequio Jurídico.

Coordinadora Ambiental La Farfana

Des de 2021

Comuna de Maipú - Regió Metropolitana de Santiago

Justícia ambiental i dret a respirar

DESCRIPCIÓ

Plataforma veïnal i ambiental que articula comunitats afectades (Maipú, Quilicura, Pudahuel, Estación Central) per defensar el dret a un ambient lliure d'olors i contaminació. Coordinen respostes col·lectives davant l'impacte de la planta de La Farfana i pressionen per normatives ambientals efectives que protegeixin la salut comunitària.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

La pressió econòmica prové de infraestructures com plantes de tractament d'aigües servides (com La Farfana) i plans de creixement industrial/tecnològic (com centres de dades). Aquests actors busquen expandir-se sense considerar l'impacte ambiental i sanitari sobre la comunitat, mostrant una clara prioritització del benefici econòmic sobre la salut pública.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Implementació de la Llei d'Olors per regular emissions olfactivs perjudicials.
- Actualització de legislació ambiental (incloent l'article 19.300) per adequar-se a estàndards internacionals.
- Promoció de mesures ambientals ecològicament apropiades per a infraestructures com datacenters (neutralitat hídrica i energètica, compensacions territorials).
- Organització de Meses Regionals per la Llei d'Olors, amb presència política i tècnica diversificades.

ACCIONS PRINCIPALS

- Participació activa en l'aprovació a la Cambra de Diputats de la Llei d'Olors, amb seguiment continu cap al Senat.
- Coordinació de la Mesa Regional de la Llei de Olores, unint municipis, ministeris, *Servicio Nacional de Prevención y Respuesta ante Desastres* (SENAPRED) i entitats veïnals per abordar situacions de contaminació atmosfèrica.
- Presentació d'estudis tècnics i sol·licituds formals per actualitzar la normativa ambiental vigent.
- Exigència directa de vuit mesures mínimes per al Pla Nacional de Datacenters, per protegir recursos i territori comunitari.

Coordinadora Ambiental La Farfana

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ La Llei d'Olors va ser aprovada per la Cambra de Diputats i es troba a l'espera de la votació al Senat.
- ✓ Constitució exitosa de la Mesa Regional per articular resposta institucional davant crisis olfactivas.
- ✓ Incorporació real del col·lectiu com actor reconegut en l'elaboració de polítiques ambientals, especialment en el debat sobre data centers.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ La Llei d'Olors encara no s'ha promulgat i pot ser bloquejada o retallada en el mal anomenat "Saló Místico" del Senat.
- ✗ Les pressions polítiques i interessos econòmics encara desafien la protecció ambiental dels barris afectats.
- ✗ Riscos de saturació territorial i invisibilització de les comunitats en decisions de gran escala (com la implantació de *data centers*).

Aliances: Resistencia Socioambiental Quilicura (RSQ), ¡Pudahuel Despierta! Mosacat, Investiga Colina i Asamblea Las Torres.

Fundación Cerros Bogotá

Des de 2010

Cerros de la Sabana - Districte Capital de Bogotá

Transformació ciutadana a través de la natura : regeneració, cura, biodiversitat i paisatge com a drets col·lectius

DESCRIPCIÓ

És una entitat sense ànim de lucre dedicada a impulsar la transformació ciutadana mitjançant la conservació, restauració ecològica i l'apropiació democràtica dels Cerros Orientals de Bogotá, considerats patrimoni paisatgístic, hidrològic i cultural de la ciutat.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Hi ha pressions urbanístiques i mercantils sobre espais naturals com els Cerros, amb empreses i projectes susceptibles d'amenaçar-los. La fundació s'erigeix com a contrapès ciutadà que reivindica la protecció dels ecosistemes davant d'interessos de creixement especulatiu urbà.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Conservació i restauració ecològica dels *Cerros Orientals*.
- Difusió de la biodiversitat, educació ambiental i connexió amb el paisatge urbà.
- Participació ciutadana en la governança del territori natural de la ciutat.

ACCIONS PRINCIPALS

- Restauració ecològica i plantació de 1.400 exemplars nadius de 30 espècies a la *Reserva Umbral Horizontes*, amb viviers de 530 plàntules i recuperació del sòl mitjançant compostatge.
- Implementació de 58 càtedres presencials anuals, amb 717 participants procedents de 20 zones, per educació ambiental, i 47 sessions de voluntariat anuals amb 950 voluntaris de 20 localitats i quatre municipis.
- Gestió d'una reserva natural privada accessible a públic, anomenada *Umbral Horizontes*, primera registrada com a tal en la ciutat.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Construcció d'una reserva natural amb més de 240 activitats en 5 anys, reconeguda amb el 1r lloc en la categoria "Comunitat" dels *The Next Green Awards*.
- ✓ Creació de xarxes col·laboratives per a ciència ciutadana com la Red de Colegios per la Biodiversitat, xarxes universitàries, Mesa Cerros, Grup Ecomunitari (ciència ciutadana d'aus), CanAir.io (qualitat de l'aire), entre d'altres, mobilitzant sensorial, educativa i políticament el territori.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Mantenir la resiliència d'una iniciativa en context urbà.
- ✗ Coordinar múltiples actors amb necessitats i contextos complexos.
- ✗ Assegurar finançament sostenible i consolidar governança ecològica.

Aliances: Instituto Humboldt, Xarxes de conservació paisatgística LALI, Fundación Natura, Fundación Humedales de Bogotá, Amigos de la Reserva Thomas Van der Hammen.

@cerrosdebogota <https://cerrosdebogota.org/>

Movimiento Ríos Vivos

Des de 2008

Subregions de l'Occident, Nord i Baix Cauca

Rius per a la vida, no per a la mort

DESCRIPCIÓ

Articulació de més de 15 associacions de base (ASVAMs, pescadors, agricultors, *barequeros* i organitzacions de dones i joves) que reivindiquen el dret a existir en els seus territoris davant les amenaces dels megaprojectes energètics com Hidroituango, microcentrals, línies de transmissió i mineria (sobretot *Zijin-Continental Gold*). Defensen una permanència digna al territori des de la col·lectivitat del riu, la vida i dels Drets Humans.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Empreses públiques i privades, com EPM i Continental Gold, interessades en l'explotació energètica i minera, que impulsen megaprojectes sense respectar la protecció dels ecosistemes, el riu Cauca i els drets de les comunitats locals. Entitats financeres com a BBVA, Banc Santander.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Permanència amb dignitat al territori.
- Defensa del riu Cauca com a espai vital i font de vida.
- Protecció dels Drets Econòmics, Socials, Culturals i Ambientals (DECSA).
- Resistència civil davant la imposició de megaprojectes extractius.

ACCIONS PRINCIPALS

- Comunicats i denúncies públiques sobre la crisi ecològica i de Drets Humans.
- Articulació de comunitats afectades mitjançant associacions afectades (ASVAMs).
- Estratègies comunicatives, artístiques i de recerca: producció de vídeos, informes, mapes, narrativa comunitària amb arpillera, etc.
- Presència en espais de justícia i Drets Humans per denunciar amenaces, agressions i morts vinculades a la defensa del territori.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Construcció d'una xarxa sòlida de resistència comunitària multi-regional.
- ✓ Visibilització internacional del cas de Hidroituango i reconeixement dels riscos ecològics i socials.
- ✓ Reconeixement de lideratges amb el Premi Nacional a la Defensa de Drets Humans (2018) i altres com el Premi Llatinoamericà i del Carib de Ciències Socials del Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales (CLACSO).

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Assassinats, amenaces de vida i criminalització de lideratges comunitaris i familiars per part de grups armats i actors econòmics amb interessos en el projecte hidroelèctric i explotació minera.
- ✗ Exclusions institucionals i censura directa cap a veus locals.
- ✗ Sobrecàrrega de treball i dificultats per a la sostenibilitat de les famílies afectades pel megaprojecte i dedicades a la causa

Aliances: Asociación de Víctimas y Afectados por Megaproyectos (ASVAM) Ituango, Asociación de Mujeres Defensoras del Agua y la Vida (AMARU), Asociaciones de barequeros y pescadores del río Cauca, Coordinador Nacional Agrario (CNA), Red de Hermandad y Solidaridad con Colombia (RedHer), Movimiento Nacional de Víctimas de Crímenes de Estado (MOVICE), International Rivers.

Movimiento Socioambiental Comunitario - Por el Agua y el Territorio (MOSACAT)

Des de 2019

Comunas de Cerrillos, Maipú i San Bernardo - Regió Metropolitana de Santiago

Justícia ambiental, intergeneracionalitat i defensa comunitària de l'aigua i el territori

DESCRIPCIÓ

Agrupació comunitària nascuda des dels veïns de *Cesarillos*, *Maipú* i *San Bernardo*, centrada en la defensa del dret a l'aigua i el seu territori. Es posiciona com a eix de justícia ambiental i participació comunitària enfront de projectes privats extractius que amenacen recursos essencials.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

Conflictes amb empreses transnacionals de tecnologia, particularment amb *Google*, per l'ús d'aigua en centres de dades (*data centers*), i amb projectes extractius similars que posen en risc l'abastiment híbrid local.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Defensa del dret a l'aigua com a recurs comú i col·lectiu.
- Protecció del territori contra projectes que impacten negativament el medi i les comunitats.
- Reivindicació de l'autodeterminació comunitària en la gestió dels seus recursos bàsics.

ACCIONS PRINCIPALS

- Coordinació amb la Central Unitaria de Trabajadores de Chile (CUT), Zonal Maipú Cerrillos i altres coordinadores ambientals per vèncer el projecte de data center de Google que hagués explotat aigua subterrània de l'aqüífer Maipo.
- Presentació de recursos de protecció i seguiment judicial per exigir alternatives de refrigeració no hídrica, aconseguint un canvi en la Resolució de Qualificació Ambiental.
- Presència internacional, representants del moviment van ser convidats a Berlín per compartir la seva lluita i teixir vincles amb universitats i organitzacions ambientals europees.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Derogació de la proposta original d'ús d'aigua per al Data Center de Google: el projecte va modificar la seva tecnologia per evitar l'extracció hídrica directa.
- ✓ Visibilitat pública i reconeixement internacional del moviment gràcies a la seva gestió eficaç i narratives fermes en defensa de l'aigua i el territori.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Encara persisteixen tensions entre l'activisme comunitari i les pressions econòmiques i tecnològiques que continuen vulnerant recursos naturals en contextos de crisi ambiental.
- ✗ La futura sostenibilitat del moviment depèn de mantenir la capacitat de resistència ciutadana i d'ampliar aliances en el context global.

Aliances: Central Unitaria de Trabajadores de Chile (CUT) Zonal Maipú Cerrillos, Coordinadora Ambiental La Farfana, Resistencia Socioambiental Quilicura (RSQ), Pudahuel Despierta, Red Metropolitana No Más Zonas de Sacrificio, Fundación Terram, Chile Sustentable i Red Latinoamericana contra los Data Centers extractivos.

Comunidad de Paz San José de Apartadó

Des de 1997

 Apartadó - corregiment de San José

Convertir el dolor en esperança ens fa comunitat

DESCRIPCIÓ

És una organització de camperols/es que després de les massacres perpetrades per militars i paramilitars el 1996 i 1997 va néixer amb l'objectiu de defensar el dret de la població civil a la neutralitat, a la protecció de la vida i del territori, i a evitar el desplaçament forçat. La comunitat ha optat per la neutralitat davant el conflicte armat colombià i es regeix per principis de noviolència, autonomia i vida camperola. Les seves normes internes prohibeixen la col·laboració amb actors armats i el cultiu de coca, tot promovent la convivència comunitària, la defensa del territori i la cura de la natura des de la resistència civil no violenta. Com diuen des de la comunitat: un camperol sense la seva terra, no és res.

INTERESSOS ECONÒMICS AL TERRITORI I QUI HI HA AL DARRERE

La comunitat està sotmesa a pressions vinculades a interessos extractius com monoproducció agrícola (plàtan, cacau), ramaderia extensiva, energia, explotació minera i expansions territorials, amb actors paramilitars i estatals implicats en desplaçaments forçats i greus violacions de Drets Humans.

CAUSES QUE DEFENSEN I LLUITES QUE IMPULSEN

- Neutralitat en el conflicte armat.
- Defensa del dret a romandre i treballar la terra pacíficament.
- Resistència comunitària noviolenta enfront dels actors armats.
- Memòria, visibilització i recerca de justícia per les víctimes de la violència.

ACCIONS PRINCIPALS

- Declaració formal de neutralitat (1997).
- Defensa del territori i de la vida davant la violència del conflicte armat.
- Rebuig a la participació en el conflicte i a la presència de qualsevol actor armat.
- Promoció de l'autonomia camperola i la sobirania alimentària.
- Resistència civil i construcció de pau des de la base comunitària.
- Recollida i presentació de documentació sobre massacres i desplaçaments a la *Comisión de la Verdad*.

Comunidad de Paz San José de Apartadó

PRINCIPALS ASSOLIMENTS I AVENÇOS

- ✓ Resiliència i permanència comunitària des de 1997 enmig de la guerra.
- ✓ Reconeixement institucional. L'1 de juny de 2025, l'Estat colombià va presentar disculpes públiques com a part del procés de reparació.
- ✓ Condemna judicial: la Massacre del febrer de 2005, on van morir vuit persones, va ser reconeguda com a crim de lesa humanitat per la JEP i va portar a la condemna d'alguns responsables militars.
- ✓ Accions simbòliques i legals per al reconeixement de les terres col·lectives.
- ✓ Promoció de vincles internacionals i l'enfortiment d'una Xarxa de suport internacional que integren organitzacions, activistes, institucions d'Europa.
- ✓ Reconeixement en premis de defensa de Drets Humans i construcció de pau a nivell nacional i internacional.

DIFICULTATS O AMENACES ACTUALS PER ALS PROCESSOS

- ✗ Repetides violacions de Drets Humans i massacres.
- ✗ Amenaces directes i inseguretat per a líders i població al territori.
- ✗ Paramilitarització de la societat. Connivència autoritats locals amb paramilitars i cooptació de les comuninats camperoles per part d'actors armats.
- ✗ Impunitat prolongada i incapacitat institucional en la protecció efectiva de la comunitat.
- ✗ Estigmatització política per part de certs sectors estatals, inclòs l'expresident Uribe, i forces militars (falses acusacions de pertànyer a grups guerrillers).

Aliances: Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII, Operazione Colomba, Peace Brigadas International, Asociación de Víctimas de Crímenes de Estado (MOVICE), Centro de Investigación y Educación Popular (CINEP), Instituto Popular de Capacitación (IPC), Església Catòlica local, Pastoral Social, Red Europea de Apoyo a la Comunidad de Paz de San José de Apartadó i altres xarxes aglutinades en la mateixa (Red Italiana, Red Flamenca, Red Francesa, Coordinadora Valenciana).

COL·LECCIÓ LOCAL GLOBAL

Títols de la Col·lecció Local Global

Drets Humans, un assumpte de responsabilitat política.
Guia per a la promoció i protecció internacional dels Drets Humans des de l'àmbit local.

Governos locals europeus i incidència en protecció internacional de DH

Diagnòstic sobre corresponsabilitat política i protecció internacional dels DH des dels governs locals de Catalunya

Normes jurídiques que legitimen la incidència política dels ens locals davant greus violacions als DH

Xarxes municipals europees d'incidència política en greus violacions dels DH

Competències municipals per a la incidència política en la protecció internacional dels DH

Corresponsabilitat i incidència política: guia en l'àmbit de la cooperació tècnica

Empreses i DH, panorama general de la normativa

Legitimant l'explotació: discurs i poder en projectes extractivistes

Incidència política de l'àmbit local al global. Manual per a la protecció internacional dels #DretsHumans

REDS

solidaridad para la transformación social

Red de solidaridad para la transformación social - Reds - és una organització nascuda a Barcelona el 1999 que incideix en processos de transformació social a través de la promoció de la corresponsabilitat en la defensa dels Drets Humans, l'acompanyament de moviments socials i persones defensors i la creació d'espais de reflexió crítica i no violenta.

Reds- Red de solidaridad para la transformación social

Mare de Déu del Pilar, 16, 08003 Barcelona

+34 697 392 041 / reds@reds.org

@reds_transforma

www.reds.org